

SPIS TREŚCI:

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	3
1.2.	METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	3
2.	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
2.1.	TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE	6
2.2.	CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	7
2.3.	POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
2.4.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	8
3.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU	10
3.1.	REGIONALIZACJA FIZYCZNO – GEOGRAFICZNA	10
3.2.	UKSZTAŁTOWANIE TERENU	10
3.2.1.	OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI	10
3.3.	BUDOWA GEOLOGICZNA	10
3.3.1.	ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE	11
3.4.	WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE	11
3.4.1.	UJĘCIA WÓD PODZIEMNYCH	12
3.4.2.	GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH (GZWP)	12
3.4.3.	JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)	15
3.4.4.	WYSTĘPOWANIE PŁYTKICH WÓD GRUNTOWYCH	15
3.5.	GLEBY	15
3.6.	HYDROGRAFIA	16
3.6.1.	ZAGROŻENIE POWODZIOWE	16
3.6.2.	JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCWP)	16
3.7.	KLIMAT	17
3.7.1.	ZMIANY KLIMATU	18
3.8.	WARUNKI AEROSANITARNE	19
3.9.	KLIMAT AKUSTYCZNY	20
3.10.	PROMIENIOWANIE NIJONIZUJĄCE	21
3.11.	BIOSFERA	22
3.11.1.	KORYTARZE EKOLOGICZNE	22
3.12.	Obszary podlegające ochronie na mocy ustawy o ochronie przyrody	23
3.13.	UWARUNKOWANIA KRAJOBRAZOWE	25
4.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	26
5.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	27
6.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	28
7.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko, a także na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	29
7.1.	Przewidywane oddziaływania na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	30
7.2.	Przewidywane oddziaływania na powierzchnię ziemi i grunty	32
7.3.	Przewidywane oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne	33
7.3.1.	Wpływ na jednolite części wód	35
7.4.	Przewidywane oddziaływania na powietrze	36
7.5.	Przewidywane oddziaływania na ludzi	37
7.6.	Przewidywane oddziaływania na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną	42
7.6.1.	Wpływ na teriologiczne korytarze ekologiczne	43
7.7.	Przewidywane oddziaływania na zasoby naturalne	43
7.7.1.	Lasy ochronne	43

7.7.2.	GRUNTY ROLNE I LEŚNE	44
7.7.3.	ZŁOŻA KOPALIN	44
7.8.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ	44
7.9.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOBRĄ MATERIALNE I ZABYTKI	44
7.10.	USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030	45
8.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	46
9.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	46
10.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	48
10.1.	OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	49
10.2.	OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI ORAZ WÓD	49
10.3.	OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM	50
10.4.	OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU	50
11.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	51
12.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	52

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem	6
--	---

SPIS TABEL:

TABELA 1 Parametry hydrogeologiczne warstw wodonośnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330	12
TABELA 2 Parametry hydrogeologiczne warstw wodonośnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 329	14
TABELA 3 Charakterystyka typów oddziaływań wynikających z realizacji nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania	30
TABELA 4 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	40

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:

ZAŁĄCZNIK 1. Mapa prognozy oddziaływania na środowisko	w skali 1: 2 000.
--	-------------------

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Niniejsze opracowanie obejmuje *Prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bytom - etap VI - dla terenu położonego przy ul. Tadeusza Boya - Żeleńskiego*.

Zasadniczym celem niniejszej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją projektowanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczeń i zagospodarowania terenu.

Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisku został określony w *Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.).

1.2. METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Na potrzeby sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dokonano rozpoznania i analizy uwarunkowań ekofizjograficznych terenu objętego projektem planu miejscowego, a następnie w ich kontekście oszacowano możliwe oddziaływanie na środowisko projektowanego sposobu zagospodarowania terenu. Przeanalizowano czynniki potencjalnie mogące wpłynąć niekorzystnie na środowisko. Dokonano oceny projektu planu w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych. Źródło informacji o stanie środowiska i jego zasobach na przedmiotowym terenie stanowiły dostępne opracowania, a także materiały kartograficzne.

Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Prognozę sporządzono w oparciu o następujące akty prawne:

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.);

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2025, poz. 647 z późn. zm.);

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. 2026 poz. 13);

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U. 2025 poz. 960, z późn. zm.);

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz.U. 2026 poz. 69);

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. 2025 poz. 567);

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 82);

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1292, z późn. zm.);

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity, Dz.U. 2014, poz. 112);

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448);

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335);

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (tekst jednolity Dz.U. 2022 poz. 2380);

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409);

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408);

Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz.U. Dz.U. 2023 poz. 1589, z późn. zm.);

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.);

Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego, przyjęty Uchwałą Nr VI/62/8/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 r.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano informacje zawarte w następujących materiałach źródłowych:

Aktualizacja programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Bytomia na lata 2019 - 2024, wyk. Biuro Analiz Środowiskowych „MK Akustyk” Marek Komoniewski, Bytom, 2018 r., przyjęta Uchwałą Nr XIII/148/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 maja 2019 r.

Audyt Krajobrazowy Województwa Śląskiego, przyjęty Uchwałą nr VII/16/16/2025 Sejmiku Województwa Śląskiego z 23 czerwca 2025 r.

Dane przestrzenne przekazane przez RDOŚ w Katowicach na potrzeby sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego gminy Bytom

Dokumentacja geologiczno-inżynierska określająca warunki geologiczno-inżynierskie na potrzeby zmiany zagospodarowania przestrzennego fragmentu działki o numerze ewid. 661/3 położonej w Bytomiu - Stolarzowice przy ul. Boya-Żeleńskiego, wyk. GeoEkoBud, grudzień 2024 r.

Dokumentacja z wyników badań geofizycznych elektrooporowych ERT oraz sejsmicznych MASW, wykonanych na działce o nr ewid. 661/3, położonej przy ul. Boya – Żeleńskiego w Bytomiu, wyk. GeoEkoBud, wrzesień 2022 r.

Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegl. Met. Hydrogeol., I, 1.

Informator Państwowej Służby Hydrogeologicznej: Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce

Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Myszałek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M., 2005 (2011): *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011)

Mapa glebowo – rolnicza, udostępniona w serwisie <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Opinia górniczo - geologiczna na potrzeby budowy projektowanego budynku mieszkalnego w miejscowości Bytom - Stolarzowice w rejonie ulicy Tadeusza Boya - Żeleńskiego (nr ew. dz. 661/3), wyk. ODWIERTY ŚLĄSK, lipiec 2024 r.

Paczyński B. (red.), 1995: Atlas hydrogeologiczny Polski, Cz. II, Zasoby, jakość i ochrona zwykłych wód podziemnych. PIIG, Warszawa.

Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.

Plan adaptacji Miasta Bytom do zmian klimatu do roku 2030, Załącznik do uchwały Nr XVI/205/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 sierpnia 2019 r.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Bytom na lata 2022–2030 z perspektywą do roku 2035, Urząd Miejski w Bytomiu, 2022.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2024, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, rok wydania: 2025 (<https://powietrze.gios.gov.pl/>)

Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 25 września 2023 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 – Zbiornik Gliwice (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2023 r., poz. 7220)

Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., 2018: Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. *Geographia Polonica*, vol. 91, no. 2, pp. 143-170. <https://doi.org/10.7163/GPol.0115>

Standardowy Formularz Danych Natura 2000 dla obszaru Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie PLH240003 (<https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>)

Strategiczna mapa hałasu dla miasta Bytomia, wyk. Biuro Analiz Środowiskowych „MK Akustyk” Marek Komoniewski, Bytom, 2022 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami

Wołoszowski i in., 2011. Dodatek do „Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych Gliwice GZWP nr 330

Woźniak i in., 2015. Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 329 Zbiornik Bytom

<http://mapy.isok.gov.pl/imap/>

<https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

<https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/?page=Wody-podziemne>

<https://mapa.korytarze.pl/>

<https://mapa.osuwiska.pgi.gov.pl/>

<https://midas-app.pgi.gov.pl/>

<https://powietrze.gios.gov.pl/>

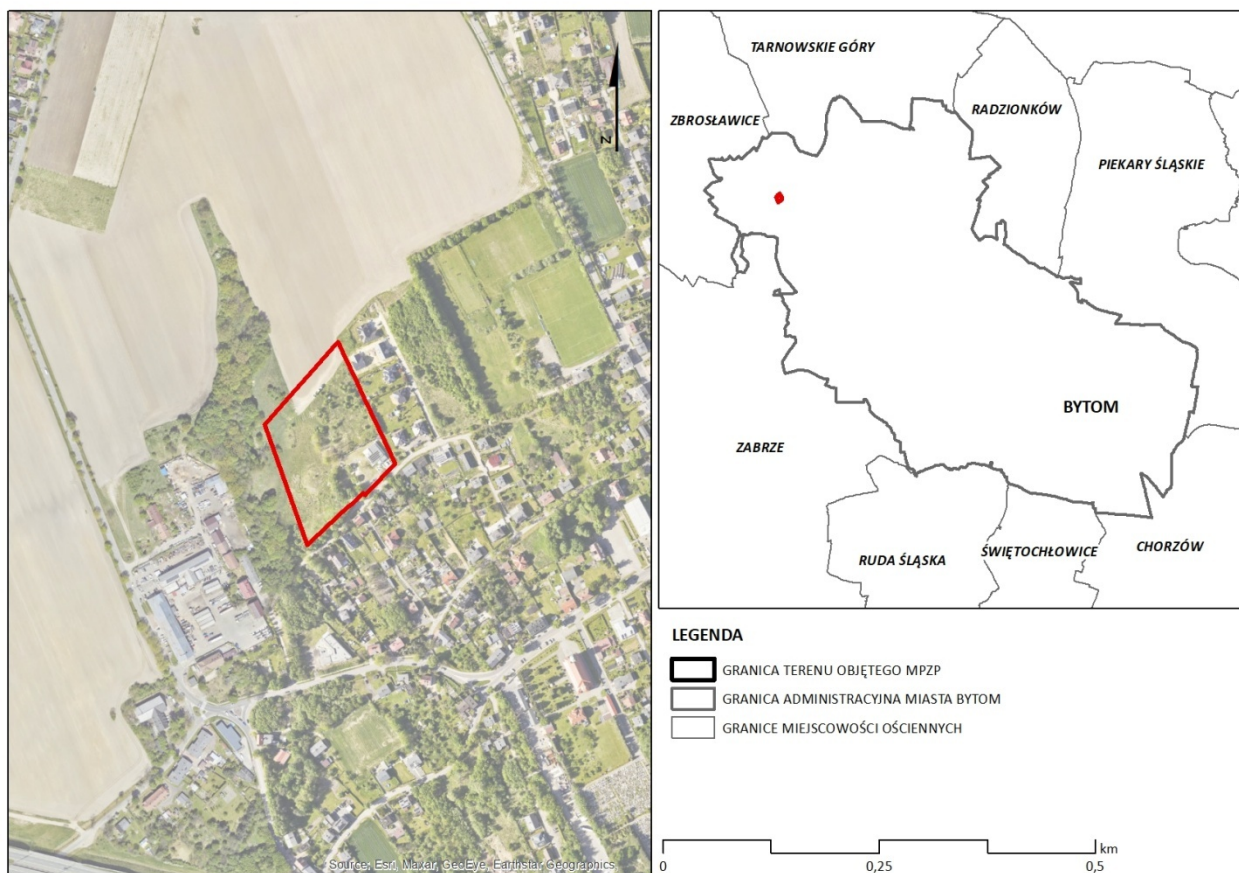
https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/

<https://www.apgw.gov.pl/>

<https://www.gov.pl/web/wios-katowice/wyniki-badan-i-ocen-stanu-srodowiska>

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE

RYSUNEK 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem

Teren objęty niniejszym opracowaniem zlokalizowany jest w północno – zachodniej części miasta na prawach powiatu Bytomia, w rejonie Stolarzowic i zajmuje powierzchnię około 1,9 ha. Otoczenie analizowanego terenu stanowią głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, również usługowej oraz powierzchnie nieużytków porośnięte roślinnością spontaniczną, w tym zadrzewieniami i tereny użytkowane rolniczo. Południową granicę opracowania wyznacza ul. Tadeusza Boya – Żeleńskiego (poza obszarem projektu planu).

Analizowany teren pozostaje w przeważającej części niezainwestowany i ma charakter nieużytku porośniętego roślinnością niską, miejscami z udziałem zieleni wysokiej w postaci pojedynczych drzew oraz krzewów, lokalnie skupionych w kępy. W południowo – wschodniej części terenu objętego projektem planu zlokalizowany jest budynek mieszkalny w postaci domu jednorodzinnego wraz z zagospodarowaniem towarzyszącym, w tym niewielkim zbiornikiem wodnym na posesji. Przez południowo – zachodni fragment przedmiotowego terenu przebiega rów odwadniający. Przedmiotowy teren znajduje się w obszarze historycznej działalności górnictwa rudnego, w jego zachodniej części, dotychczas niezagospodarowanej, stwierdzono występowanie kopców ziemnych, stanowiących pozostałość po dawnych szybkach rudnych. Teren posiada dostęp do podstawowej infrastruktury technicznej. W jego sąsiedztwie przebiegają sieci: wodociągowa, kanalizacyjna, elektroenergetyczna, gazowa oraz telekomunikacyjna. Obsługę komunikacyjną zapewnia ul. Tadeusza Boya – Żeleńskiego, wyznaczająca południową granicę przedmiotowego terenu. Cały obszar objęty opracowaniem postaje w zasięgu ostoi siedliskowej Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie (PLH240003), stanowiącej część sieci obszarów Natura 2000.

2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH

Analizowany teren objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, tj. *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Suchogórskiej i Tęczowej w Bytomiu – etap II – część południowa*, przyjętym Uchwałą nr LIII/720/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 stycznia 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 10 lutego 2022 r. poz. 903). W obowiązującym planie dla analizowanego terenu przyjęto następujące przeznaczenia terenów:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 10MN, 11MN – w części wschodniej oraz północno – zachodniej,
- teren publicznego ciągu pieszo – jezdni 1KDX – w części centralnej,
- teren zieleni urządzonej 6ZP – w części południowo – zachodniej.

Oceniany projekt planu miejscowego zakłada zmianę przeznaczenia dla części przedmiotowego obszaru, polegającą na włączeniu terenów dotychczas oznaczonych jako 1KDX, 6ZP do terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, **obejmując analizowany teren w całości przeznaczeniem terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej 1MNW**, co w efekcie umożliwi rozwój funkcji mieszkaniowej w zasięgu całego analizowanego terenu. Zakres zamierzeń planistycznych, wynikający z zapisów ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bytom*.

Przedłożone do oceny zamierzenia planistyczne stanowią realizację wniosków indywidualnych, dotyczących włączenia terenu dotychczas wskazanego jako teren zieleni urządzonej 6ZP do terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Z dokumentacji towarzyszących, przekazanych przez Urząd Miejski w Bytomiu wynika, że wnioskodawca rozpatruje docelowo możliwość realizacji budynku mieszkalnego jednorodzinnego na przedmiotowym obszarze, co stanowi przesłankę do wystąpienia o zmianę ustaleń obowiązującego planu.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w strefie występowania silnie skrzepowanych uwarunkowań geologiczno – górniczych, związanych z historyczną eksploatacją rudną. Dla zachodniej części terenu, obejmującej działkę nr ew. 661/3, która w obowiązującym planie miejscowym w części południowej została wyłączona z możliwości zabudowy jako teren 6ZP, w celu rozpoznania warunków podłoża sporządzono odrębne opracowania specjalistyczne, w tym:

- Dokumentację z wyników badań geofizycznych elektrooporowych ERT oraz sejsmicznych MASW, wykonanych na działce o nr ewid. 661/3, położonej przy ul. Boya – Żeleńskiego w Bytomiu, wyk. GeoEkoBud, wrzesień 2022 r.,
- Opinię górniczo - geologiczną na potrzeby budowy projektowanego budynku mieszkalnego w miejscowości Bytom - Stolarzowice w rejonie ulicy Tadeusza Boya - Żeleńskiego (nr ew. dz. 661/3), wyk. ODWIERTY ŚLĄSK, lipiec 2024 r.,
- Dokumentację geologiczno-inżynierską określającą warunki geologiczno-inżynierskie na potrzeby zmiany zagospodarowania przestrzennego fragmentu działki o numerze ewid. 661/3 położonej w Bytomiu - Stolarzowice przy ul. Boya-Żeleńskiego, wyk. GeoEkoBud, grudzień 2024 r.,

Opracowania te stanowiły materiał towarzyszący wnioskowi o zmianę ustaleń obowiązującego planu miejscowego w zakresie przeznaczenia terenu.

2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla analizowanego obszaru, jako opracowanie planistyczne jest powiązany przede wszystkim z następującymi dokumentami:

- *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Suchogórskiej i Tęczowej w Bytomiu – etap II – część południowa, przyjętym Uchwałą nr LIII/720/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 stycznia 2022 r.;*
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjętym uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami;*
- *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.;*
- *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030+" przyjętą uchwałą Nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 października 2020 r.);*
- *Koncepcją Przestrzennego zagospodarowania Kraju 2030 przyjętą uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.*

Oceniany w niniejszej prognozie projekt miejscowego planu realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie.

2.4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Stan wybranych komponentów środowiska, na terenie województwa śląskiego, w tym również w granicach Bytomia, podlega systematycznemu monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Katowicach.

Monitoring środowiska, w tym jakości wód, gleby, stanu powietrza, emisji hałasu i pól elektromagnetycznych, prowadzony jest w zakresie ustalonym w obowiązujących aktach prawa krajowego, tj. w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*. Zakres i częstotliwość monitoringu powietrza atmosferycznego, jakości wód podziemnych i powierzchniowych oraz pomiary poziomów hałasu emitowanego do środowiska, będą dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska, będą prowadzone zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. Oceniany projekt planu miejscowego, wprowadza zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, które służą ograniczeniu możliwego negatywnego oddziaływania na środowisko. W tym kontekście za wystarczający uznaje się monitoring środowiska prowadzony przez powołane do tego celu instytucje.

Zgodnie z art. 32 *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, prezydent miasta zobligowany jest do dokonania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, oceny postępów w opracowywaniu planów miejscowych, jak również do opracowania wieloletnich programów ich sporządzania, z uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego lub planu ogólnego. Przeprowadzenie ww. analiz, winno następować co najmniej raz w kadencji rady miasta. Za korzystne uznaje się, aby analizy te uwzględniały także informacje zawarte w dokumentach strategicznych, odnoszących się do problematyki zagadnień z zakresu ochrony środowiska, w tym np. programu ochrony środowiska. Ponadto, dbałości o stan zasobów środowiskowych, będą sprzyjały regularnie prowadzone kontrole w zakresie funkcjonowania na terenie miasta systemów gospodarki ściekowej czy gospodarowania odpadami.

Sugeruje się także, aby cały proces planowania przestrzennego, uwzględniał aspekt społeczny, czemu służyć może prowadzenie konsultacji wśród mieszkańców oraz uwzględnienie ich opinii i uwag na etapie sporządzania dokumentów planistycznych. Aktywny udział społeczeństwa w procesie planowania przestrzennego, sprzyja lepszemu

dopasowaniu rozwiązań do rzeczywistych potrzeb mieszkańców, zwiększa akceptację dla podejmowanych decyzji i wspiera zrównoważony rozwój. Wnioski płynące z tych działań mogą stanowić fundament do dalszego doskonalenia rozwiązań przestrzennych, tak aby były one jeszcze bardziej efektywne i dostosowane do zmian w otoczeniu.

Jak wykazano w sporządzonych na potrzeby zmiany przeznaczenia części analizowanego terenu dokumentacjach, w tym opinii geologiczno – górniczej¹, przedmiotowy teren zlokalizowany jest w strefie występowania silnie skrzepowanych uwarunkowań geologiczno – górniczych. W przeszłości prowadzono tu płytką eksploatację rudną na głębokości około 20 – 30 m p.p.t. W granicach terenu identyfikuje się ponadto zlikwidowane wyrobiska mające połączenie z powierzchnią (dawne szybiki rudne). W miejscach ich lokalizacji, widoczne są usypane kopce ziemne. Z uwagi na powyższe uwarunkowania, dla analizowanego terenu wskazano możliwość wystąpienia zagrożeń, tj. powstania deformacji, aż do deformacji nieciągłych włącznie, których rozmiar i czas wystąpienia nie są możliwe do jednoznacznego określenia. Jednocześnie, w sporządzonej dokumentacji geologiczno – inżynierskiej², określającej warunki geologiczno – inżynierskie na potrzeby zmiany zagospodarowania przestrzennego fragmentu działki nr 661/3, zatwierdzonej decyzją Prezydenta Miasta Bytomia z 12 marca 2025 r. (znak: ASE.6541.1.2025), na podstawie wykonanych wierceń, sondowań CPTU, badań laboratoryjnych oraz analizy materiałów archiwalnych, określono przydatność rozpoznanej części terenu do zabudowy oraz brak przeciwwskazań geologiczno – inżynierskich dla przekształcenia funkcji 6ZP w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Należy jednak podkreślić, że dokumentowaniem objęto jedynie fragment obecnego terenu **1MNW** (odpowiadający części dawnych terenów **10MN**, **6ZP**), a wykonane rozpoznanie miało charakter punktowy. W ustaleniach dokumentacji geologiczno – inżynierskiej oraz w decyzji zatwierdzającej wskazano, iż na etapie realizacji konkretnej inwestycji budowlanej zasadne jest uszczegółowienie badań podłoża gruntowego, w szczególności w zakresie rozpoznania warunków geologiczno – górniczych, w tym ewentualnego występowania wyrobisk poeksploatacyjnych, celem potwierdzenia bezpieczeństwa posadowienia obiektów. W związku z powyższym proponuje się, aby analiza skutków realizacji ustaleń ocenianego projektu planu w odniesieniu do przedmiotowego terenu polegała na monitorowaniu, na etapie realizacyjnym, wyników szczegółowych badań geotechnicznych wykonywanych dla projektów budowlanych oraz weryfikacji przyjętych rozwiązań posadowienia obiektów. Częstotliwość analizy powinna być powiązana z procesem inwestycyjnym, tj. każdorazowo na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę dla obiektów lokalizowanych w zasięgu stwierdzonych uwarunkowań górniczo – geologicznych.

W przedłożonym do oceny projekcie planu dopuszcza wybrane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów *Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko*.³ Wśród nich wymienia się przedsięwzięcia dotyczące realizacji i remontów infrastruktury technicznej, inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, podziemnego wydobywania kopaliny oraz poszukiwania i rozpoznawania złóż kopaliny. Zgodnie z przepisami odrębnymi, realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymaga uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przed realizacją tych inwestycji, konieczne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko. Ocena taka pozwala określić wpływ planowanych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska, w tym na wody powierzchniowe i podziemne, grunty, jakość powietrza (emisje zanieczyszczeń), hałas, a także na florę, faunę i krajobraz. W ramach ww. postępowania, szczegółowo analizuje się oddziaływanie danego przedsięwzięcia na środowisko zarówno na etapie jego budowy, jak i eksploatacji. Na tym etapie, możliwe jest również wskazanie, czy dane przedsięwzięcie będzie wymagało analizy porealizacyjnej. W przypadku takiej konieczności, należy ustalić metody oraz częstotliwość jej przeprowadzenia.

Jednocześnie zaznacza się, że oceniany projekt planu został sporządzony w celu zmiany przeznaczenia części terenu, polegającej na włączeniu obszaru dotychczas oznaczonego jako teren zieleni urządzonej 6ZP, dla którego

¹ Opinia górniczo – geologiczna na potrzeby budowy projektowanego budynku mieszkalnego w miejscowości Bytom - Stolarzowice w rejonie ulicy Tadeusza Boya - Żeleńskiego (nr ew. dz. 661/3), wyk. ODWIERTY ŚLĄSK, lipiec 2024 r.

² Dokumentacja geologiczno-inżynierska określająca warunki geologiczno-inżynierskie na potrzeby zmiany zagospodarowania przestrzennego fragmentu działki o numerze ewid. 661/3 położonej w Bytomiu - Stolarzowice przy ul. Boya-Żeleńskiego, wyk. GeoEkoBud, grudzień 2024 r.

³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.)

obowiązywał zakaz zabudowy, do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Z dostępnych informacji wynika, że docelowo rozważana jest tu realizacja pojedynczego budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Tego rodzaju zamierzenie, z uwagi na powierzchnię terenu oraz charakter planowanej zabudowy, nie należy do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, a tym samym nie podlega obowiązkowi uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ani konieczności prowadzenia analizy porealizacyjnej.

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU

3.1. REGIONALIZACJA FIZYCZNO – GEOGRAFICZNA

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną⁴, obszar objęty projektem planu zlokalizowany jest w zasięgu mezoregionu Wyżyny Katowickiej (341.13), zaklasyfikowanego do megaregionu Pozaalpejskiej Europy Środkowej (3), prowincji Wyżyn Polskich (34), podprowincji Wyżyny Śląsko-Krakowskiej (341) oraz makroregionu Wyżyny Śląskiej (341.1).

Wyżyna Katowicka jest mezoregionem o krajobrazie pagórzystym. Stanowi centralną część Wyżyny Śląskiej, od północny graniczy z Garbem Tarnogórskim, od wschodu z Pagórami Jaworznickimi, od południa z Równiną Pszczyńską oraz Płaskowyżem Rybnickim, natomiast jego zachodnia granica styka się z Obniżeniem Bojszowa. Rzeźba mezoregionu oraz jego budowa geologiczna cechują się dużym zróżnicowaniem. W krajobrazie występują zarówno struktury wypiętrzone, takie jak płaskowyże czy wzniesienia o charakterze zrębowym, jak również obniżenia o genezie zapadliskowej, reprezentowane przez kotliny. Pod względem litologicznym dominują utwory karbońskie, z obecnością pokładów węgla kamiennego, jak również występują skały osadowe wieku triasowego. Wierzchnia warstwa geologiczna w wielu miejscach pokryta jest osadami polodowcowymi pochodzącymi z okresów zlodowaceń czwartorzędowych.

3.2. UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Rzeźba analizowanego terenu jest zróżnicowana. W ujęciu ogólnym, teren ten wykazuje nachylenie w kierunku południowo – zachodnim. Rzędne wysokościowe kształtują się na poziomie od około 305,5 do około 315 m. n.p.m. Największe zróżnicowanie morfologiczne powierzchni dotyczy zachodniej części terenu, gdzie zidentyfikowano sztucznie usypane kopce ziemne, stanowiące pozostałość po historycznym górnictwie rudnym.

3.2.1. OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI

Zgodnie z danymi prezentowanymi przez *Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy*, w ramach *Systemu Ostrony Przeciwosuwiskowej*, w granicach obszaru miasta Bytomia, tym samym w granicach terenu objętego projektem planu, nie stwierdzono występowania osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi.⁵

3.3. BUDOWA GEOLOGICZNA

Pod względem geologicznym omawiany rejon leży w obrębie niecki tarnogórskiej, którą budują utwory środkowego triasu. Niecka ta jest częścią jednostki geologicznej triasu śląskiego obrzeżającej od północy i północno-wschodu Górnośląskie Zagłębie Węglowe. W budowie geologicznej podłoża omawianego terenu biorą udział osady triasu przykryte w sposób ciągły osadami czwartorzędowymi. Analiza materiałów archiwalnych wykazała, że strop osadów triasu (trias środkowy - anizyk) w podłożu zalega na głębokości około 20,0 m. p.p.t. Litologicznie utwory reprezentowane są przez dolomity epigenetyczne - kruszconośne. Bezpośrednio na utworach starszego podłoża zalegają utwory czwartorzędowe litologiczne wykształcone jako kompleks gliniasto-ilasty (gliny zwalowe) z soczewami piasków różnoziarnistych. Warstwę przypowierzchniową stanowią gleby oraz lokalnie nasypy niekontrolowane.

⁴ Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziąja W., 2018: Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. *Geographia Polonica*, vol. 91, no. 2, pp. 143-170. <https://doi.org/10.7163/GPol.0115>

⁵ <https://mapa.osuwiska.pgi.gov.pl/gosc/>; dostęp: 20.01.2026 r.

Przeprowadzonymi dla zachodniej części terenu objętego projektem planu badaniami, do głębokości rozpoznania tj. 8,0 m. p.p.t., potwierdzono bezpośrednie zaleganie w podłożu utworów czwartorzędowych reprezentowanych przez pyły i pyły próchnicze oraz lokalnie pospółki stanowiące warstwę podścielającą dla piasku drobnego. Wierzchnią warstwę stanowiły gleby o miąższości od 0,3 m do 0,6 m. W podłożu geologicznym analizowanego terenu występowało złoże rud żelaza brunatnego o miąższościach dochodzących od 0,6 do 1,8 m, które było przedmiotem eksploatacji. Eksploatacja rudna spowodowała antropogeniczne przekształcenia podłoża w analizowanym rejonie.^{6, 7}

Jak wskazano w sporządzonej dla części analizowanego terenu dokumentacji geologiczno – inżynierskiej, w podłożu terenu nie stwierdzono zaburzeń tektonicznych, jako również nie stwierdzono występowania zjawisk krasowych oraz procesów geodynamicznych.

3.3.1. ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE

Zgodnie z aktualnymi danymi prezentowanymi przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w ramach systemu MIDAS⁸, w podłożu geologicznym analizowanego terenu nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych, a tym samym, nie wyznacza się tu obszarów i terenów górniczych.

Zgodnie z informacjami prezentowanymi na rysunku projektu planu, jak również informacjami zawartymi w sporządzonych na potrzeby zamierzeń planistycznych dokumentacjach, określających warunki geologiczne i górnicze zachodniej części terenu objętego projektem planu, analizowany obszar położony jest w zasięgu terenów objętych historyczną, płytką eksploatacją rudną związaną z wydobywaniem rud żelaza w postaci żelaza brunatnego. Eksploatacja prowadzona była tu na niewielkich głębokościach, rzędu około 20 – 30 m p.p.t., również z wykorzystaniem wyrobisk pionowych, mających połączenie z powierzchnią (dawne szybiki). Obecnie wyrobiska te zostały zlikwidowane, a ich przybliżoną lokalizację wyznaczają antropogeniczne formy rzeźby w postaci kopców ziemnych. Występowanie płytkiej eksploatacji rudnej, wyrobisk mających połączenie z powierzchnią (zlikwidowanych szybików) oraz przekształceń antropogenicznych w postaci kopców ziemnych, stanowi istotne uwarunkowanie górniczo – geologiczne dla zagospodarowania terenu. W obszarach płytkiej eksploatacji oraz w rejonach danych szybików, nie można wykluczyć wystąpienia zagrożeń, w tym deformacji podłoża w postaci deformacji nieciągłych.

Powyższe uwarunkowania nie wykluczają możliwości lokalizacji zabudowy, jednak determinują konieczność uwzględnienia warunków geologiczno – górniczych na etapie projektowania i realizacji obiektów budowlanych, w szczególności poprzez szczegółowe rozpoznanie podłoża oraz dobór odpowiednich rozwiązań konstrukcyjnych przyszłych obiektów. Stanowią one czynnik ograniczający i warunkujący przyszły sposób zagospodarowania terenu, istotny przede wszystkim z punktu widzenia bezpieczeństwa ludzi i mienia.

3.4. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Według regionalizacji hydrogeologicznej Polski Paczyńskiego⁹ teren Bytomia znajduje się w zasięgu makroregionu centralnego (c), dokładniej ujmując w granicach XII śląsko-krakowskiego regionu hydrogeologicznego, subregionie triasu śląskiego XII₁, rejonie gliwickim XII_{1b} i rejonie bytomskim XII_{1c}. Na jego obszarze występują poziomy wodonośne w piętrach hydrogeologicznych: czwartorzędu, triasu i karbonu.

Jak wskazano w dokumentacji geologiczno – inżynierskiej sporządzonej dla zachodniej części terenu objętego projektem planu, pierwszym poziomem wodonośnym w analizowanym obszarze jest triasowy poziom wodonośny związany z wapieniami i dolomitami wyniesień ze skał starszego podłoża z pokrywą utworów czwartorzędowych, o zwierciadle swobodnym, będący głównym użytkowym poziomem wodonośnym. Podczas wykonanych w grudniu 2024 r. na potrzeby ww. dokumentacji wierceń do głębokość 8,0 m. p.p.t., nie stwierdzono tu występowania wody podziemnej o charakterze ciągłym. Wodę gruntową o zwierciadle swobodnym nawiercono jedynie w dwóch otworach, a jej poziom stabilizował się na głębokości 0,4 m i 0,5 m. Rodzaj wód określono jako infiltracyjny, o charakterze

⁶ Opinia górniczo – geologiczna na potrzeby budowy projektowanego budynku mieszkalnego w miejscowości Bytom - Stolarzowice w rejonie ulicy Tadeusza Boya - Żeleńskiego (nr ew. dz. 661/3), wyk. ODWIERTY ŚLĄSK, lipiec 2024 r.

⁷ Dokumentacja geologiczno-inżynierska określająca warunki geologiczno-inżynierskie na potrzeby zmiany zagospodarowania przestrzennego fragmentu działki o numerze ewid. 661/3 położonej w Bytomiu - Stolarzowice przy ul. Boya-Żeleńskiego, wyk. GeoEkoBud, grudzień 2024 r.

⁸ <https://midas-app.pgi.gov.pl/> (stan na 19.02.2026 r.)

⁹ Paczyński B. (red.), 1995: Atlas hydrogeologiczny Polski, Cz. II, Zasoby, jakość i ochrona zwykłych wód podziemnych. PIG, Warszawa.

okresowym, związany z utworami nasypowymi. Należy zaznaczyć, że badania przeprowadzone zostały w okresie intensywnych roztopów śniegu. W pozostałych otworach zaobserwowano niewielkie sączenia na głębokości od 0,4 m do maksymalnie 2,1 m. Na podstawie przeprowadzonych badań, wywiadu terenowego i analizy materiałów archiwalnych przyjęto, że poziom wód należy traktować jako średni lub wysoki.

W przytoczonej dokumentacji geologiczno – inżynierskiej wskazano ponadto, że podłożu badanego obszaru zalegają grunty spoiste, które mogą wykazywać cechy gruntów wrażliwych na zawilgocenie, a zwłaszcza wstrząsy pod wpływem których może dojść do naruszenia struktury spoiwa gruntu, co powoduje uplastycznienie gruntu lub nawet jego upłynnienie. Określono, że należy zachować dużą ostrożność podczas wykonywania wykopu, aby nie dopuścić do zawilgocenia gruntów spoistych. Zaproponowano prowadzenie wszelkich prac ziemnych w okresie o małej intensywności opadów atmosferycznych. Warunki wodne w badanym obszarze uznano za korzystne dla posadowienia obiektów budowlanych.

3.4.1. UJĘCIA WÓD PODZIEMNYCH

W granicach terenu objętego projektem planu oraz w jego sąsiedztwie, nie identyfikuje się ujęć wód podziemnych.

3.4.2. GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH (GZWP)

Analizowany teren położony jest na styku dwóch triasowych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, tj. **GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice** (północna i centralna część terenu) oraz **GZWP nr 329 Zbiornik Bytom** (południowa część terenu).¹⁰

GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice

Poziom zbiornikowy ww. zbiornika tworzą wodonośne utwory węglanowe wapienia muszlowego i retu. Stanowią one kompleks wodonośny o charakterze szczelinowo-krasowym, w którym przepływ wód odbywa się głównie szczelinami i pustkami krasowymi. Miąższość kompleksu wodonośnego poziomu zbiornikowego jest bardzo zróżnicowana. Powierzchnia zbiornika udokumentowana w 2011 r.¹¹ wynosi 399,9 km² z proponowanym obszarem ochronnym o powierzchni 192,3 km². Podstawowe parametry Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 Zbiornik Gliwice prezentuje poniższa tabela.

TABELA 1 Parametry hydrogeologiczne warstw wodonośnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330

Parametry hydrogeologiczne warstw wodonośnych	Dokumentacja hydrogeologiczna GZWP nr 330 (2015)
Typ zbiornika	szczelinowo-krasowy
Klasa jakości wody*	na przeważającym obszarze II, III, lokalnie IV
Współczynnik filtracji [m ² /d]	2,5–15,0
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d × km ²]	220
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	88 000
Podatność zbiornika na antropopresję	od bardzo podatnego do średnio i mało podatnego

*Wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

Opracowanie własne wykonane na podstawie danych z Informatora Państwowej Służby Geologicznej – Główny Zbiorniki Wód Podziemnych (2017) i aktualnej Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 Zbiornik Gliwice.

Na obszarze zbiornika występują wody o zróżnicowanej jakości. Wody o bardzo dobrej i dobrej jakości zajmują największą część zbiornika i występują w części północnej, wschodniej oraz południowej, wody o średniej jakości występują w części zachodniej zbiornika, na obszarze miasta Tarnowskie Góry, w części środkowej zbiornika wzdłuż rzeki Dramy oraz w małym fragmencie na południu zbiornika. Natomiast wody o niskiej i złej jakości występują w rejonie rzeki Kłodnicy oraz na południu w rejonie zlikwidowanego ujęcia Maciejów. W rejonie Tarnowskich Gór występuje rejon wód o złej jakości ze względu na zanieczyszczenie ich tróchloroetylenem i czterochloroetylenem.

¹⁰<https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/?page=Wody-podziemne>, dostęp: 20.01.2026 r.

¹¹ Wołoszowski i in., 2011. Dodatek do „Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych Gliwice GZWP nr 330.

Zagospodarowanie terenu zbiornika ma bardzo zróżnicowany charakter. W centralnej, północnej i zachodniej części terenu przeważają użytki rolne natomiast północno- -wschodnia i południowa część obszaru zbiornika jest zajęta przez zabudowę mieszkaniowo-przemysłową Tarnowskich Gór, Radzionkowa i zespół aglomeracji śląskich – Gliwic, Zabrze i Bytomia.

Dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 Zbiornik Gliwice, **ustanowiono obszar ochronny**, na mocy *Rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 25 września 2023 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 – Zbiornik Gliwice* (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2023 r., poz. 7220).

Obszar ochronny ustanowiony dla ww. GZWP na terenie województwa śląskiego, obejmuje powierzchnię 192,3 km² i położony jest na terenie miast: Bytom, Gliwice, Piekary Śląskie, Zabrze, w powiecie tarnogórskim na terenie gmin i miast: Radzionków, Świerklaniec, Tarnowskie Góry, Tworóg, Zbrosławice oraz w powiecie gliwickim na terenie gmin: Pyskowitz, Rudziniec, Toszek, Wielowieś.

W obrębie obszaru ochronnego, ze względu na zróżnicowaną podatność na zanieczyszczenie ujmowanego poziomu wodonośnego oraz sposób użytkowania i zagospodarowania przestrzennego terenu, wyznacza się podobszary ochronne:

- **podobszar A1** – teren bardzo podatny na zanieczyszczenia, o czasie przesiąkania do 5 lat, cechujący się większą zabudową mieszkaniową bez kanalizacji zbiorczej, o oddziaływaniach antropogenicznych związanych głównie z działalnością rolniczą;
- **podobszar A2** – teren bardzo podatny na zanieczyszczenia, o czasie przesiąkania do 5 lat, znacznie uprzemysłowiony i zurbanizowany o intensywnej działalności górniczo-przemysłowej;
- **podobszar B1** – teren podatny na zanieczyszczenia, o czasie przesiąkania 5-25 lat, wykorzystywany rolniczo, niezawierający dużych obszarów leśnych, punktowo silnie zurbanizowany i uprzemysłowiony;
- **podobszar B2** – teren podatny na zanieczyszczenia, o czasie przesiąkania 5-25 lat, znacznie uprzemysłowiony i zurbanizowany o intensywnej działalności górniczo-przemysłowej;
- **podobszar B3** – teren podatny na zanieczyszczenia, o czasie przesiąkania 5-25 lat, o charakterze typowo rolniczym, słabo zurbanizowanym i słabo uprzemysłowionym.

Teren objęty projektem planu w zasięgu GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice pozostaje w całości w zasięgu podobszaru B2.

Na całym ustanowionym obszarze ochronnym GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice, wprowadzono następujące zakazy wykonywania robót i czynności:

- 1) wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi na obszarach aglomeracji objętych planami skanalizowania, za wyjątkiem:
 - a) oczyszczonych ścieków ze stacji uzdatniania wody,
 - b) oczyszczonych ścieków z istniejących instalacji do oczyszczania ścieków, spełniających kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. poz. 1311),
 - c) wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych;
- 2) rolniczego wykorzystywania ścieków;
- 3) wydobywania kopalin ze złóż metodą odkrywkową bez względu na powierzchnię obszaru górniczego, jeżeli sposób realizacji przedsięwzięcia nie zapewnia ochrony wód podziemnych przed ich zanieczyszczeniem na etapie eksploatacji, jak i po jej zakończeniu;
- 4) lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem przedsięwzięć dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko oraz dokumentacja hydrogeologiczna wykaże brak negatywnego wpływu na zasoby jakościowe i ilościowe wód podziemnych.

GZWP nr 329 Zbiornik Bytom

Poziom zbiornikowy tworzą połączone poziomy wodonośne retu i wapienia muszlowego (poziom wodonośny serii węglanowej triasu). Powierzchnia zbiornika udokumentowana w 2015 r.¹² wynosi 150 km² z proponowanym obszarem ochronnym o powierzchni 59,67 km². Podstawowe parametry Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 329 Zbiornik Bytom prezentuje poniższa tabela.

TABELA 2 Parametry hydrogeologiczne warstw wodonośnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 329

Parametry hydrogeologiczne warstw wodonośnych	Dokumentacja hydrogeologiczna GZWP nr 330 (2015)
Typ zbiornika	szczelinowo-krasowy
Klasa jakości wody*	na przeważającym obszarze II, III, lokalnie IV
Współczynnik filtracji [m ² /d]	10,32–914,4 (średnio 23,2)
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d × km ²]	155
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	16 020
Podatność zbiornika na antropopresję	od bardzo podatnego do średnio i mało podatnego

* Wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

Opracowanie własne wykonane na podstawie danych z Informatora Państwowej Służby Geologicznej – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (2017) i aktualnej Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 329 Zbiornik Bytom.

Istotny wpływ na wody podziemne omawianego zbiornika miała wieloletnia eksploatacja górnicza, w tym prowadzona do końca lat 80. XX w. eksploatacja złóż rud cynku i ołowiu, która objęła prawie połowę powierzchni zbiornika¹³. Wody podziemne poziomów zbiornikowych GZWP nr 329 w większości należą do II i III klasy jakości (lokalnie do IV klasy), a ich stan chemiczny jest na ogół dobry. Jednakże liczne hałdy, osadniki oraz składowiska odpadów pchutniczych zlokalizowane w obszarze GZWP, stwarzają potencjalnie duże zagrożenie dla jakości tych wód. Wysoki stopień uprzemysłowienia oraz gęste zaludnienie tej części regionu, skutkują wysokim zapotrzebowaniem na wodę pitną oraz wodę przeznaczoną na potrzeby gospodarcze. Bilans wodnogospodarczy w obrębie zbiornika wykazuje niewielkie rezerwy zasobowe. W aktualnych warunkach hydrodynamicznych i hydrostrukturalnych, przy tak wysokim wykorzystaniu zasobów dyspozycyjnych, nie wskazuje się praktycznie możliwości budowy nowych ujęć wód podziemnych o dużej wydajności.¹⁴ Główną przyczyną tak wysokiego wykorzystania zasobów GZWP nr 329 jest konieczność utrzymania bezpiecznej depresji w górotworze przez Centralną Pompownię „Bolko”.

Zagospodarowanie terenu w zasięgu zbiornika jest nierównomierne. Koncentracja zabudowy miejsko-przemysłowej występuje głównie we wschodniej jego obszarze części - w rejonie przedmiotowego miasta Bytom oraz miast Sosnowca, Będzina, Czeladzi, Wojkowic i Piekar Śląskich. Obszary luźnej zabudowy, tereny zielone i rekreacyjne, występują nieregularnie i na całej powierzchni. Większe kompleksy leśne są zlokalizowane wzdłuż zachodniej granicy zbiornika. Zbiornik w jego aktualnych granicach w części wschodniej i centralnej (w tym na obszarze Bytomia) należy do struktur o bardzo słabej izolacji.

W celu zapewnienia prawidłowego gospodarowania wodami na obszarze GZWP nr 329 Zbiornik Bytom zaproponowano ustanowienie obszaru ochronnego o powierzchni 59,67 km², na którym obowiązywać powinny zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wody. Ze względu na ochronę zbiornika obiekty uciążliwe powinny być lokowane, w miarę możliwości, poza projektowanymi obszarami ochronnymi, ze wskazaniem ich lokalizacji poza proponowanymi granicami zbiornika.

¹² Woźniak i in., 2015. Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 329 Zbiornik Bytom.

¹³ Informator Państwowej Służby Hydrogeologicznej: Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce.

¹⁴ Informator Państwowej Służby Hydrogeologicznej: Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce.

3.4.3. JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)

Analizowany teren położony jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 129 (PLGW 6000129). Poniżej przedstawiono charakterystykę ww. JCWPd, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry (IIaPGW)*.^{15, 16}

Numer JCWPd: 129

Kod JCWP: PLGW 6000129;

- **Stan chemiczny:** dobry;
- **Stan ilościowy:** słaby;
- **Stan JCWPd:** słaby;
- **Presje determinujące stan JCWPd:** ilościowa i chemiczna – pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (rejon GZW) oraz z ujęć komunalnych, presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną;
- **Cel środowiskowy:**
 - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
 - stan ilościowy: brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego);
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:** zagrożona ilościowo i chemicznie.

Dla analizowanej JCWPd nie wyznacza się odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. odstępstw z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe oraz odstępstw z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu chemicznego. Wyznaczono natomiast odstępstwo z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu ilościowego. Jako uzasadnienie tego odstępstwa, wskazuje się potrzeby społeczno-ekonomiczne, które wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku”, „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030”, „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski. Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.

3.4.4. WYSTĘPOWANIE PŁYTKICH WÓD GRUNTOWYCH

Z dokumentacji geologiczno – inżynierskiej sporządzonej dla zachodniej części analizowanego terenu wynika, że podczas wykonanych wierceń do głębokości 8,0 m p.p.t., nie stwierdzono występowania ciągłego poziomu wód gruntowych. Wodę o zwierciadle swobodnym nawiercono jedynie lokalnie w dwóch otworach na głębokości 0,4 m i 0,5 m p.p.t., przy czym miała ona charakter infiltracyjny i okresowy, związany z utworami nasypowymi. W pozostałych otworach obserwowano jedynie niewielkie sączenia wód na głębokości od 0,4 m do maksymalnie 2,1 m.

W świetle powyższego należy przyjąć, że w analizowanym obszarze mogą występować lokalnie płytkie wody o charakterze okresowym, natomiast nie stwierdzono obecności stałego poziomu wód gruntowych w przypowierzchniowej strefie podłoża.

3.5. GLEBY

O występowaniu określonego typu gleb na danym obszarze decyduje szereg czynników takich jak: skały macierzyste, hydrografia, rzeźba terenu, roślinność i lokalne warunki klimatyczne. Typ skał występujących w podłożu oraz na powierzchni, skład petrograficzny, a także ich podatność na wietrzenie w istotnym stopniu determinują lokalne warunki glebotwórcze. Ponadto wpływ na stan i jakość gleb ma również pośrednio czynnik ludzki. Właściwości gleb określają ich przydatność dla rolniczego wykorzystania.

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335)

¹⁶ <https://www.apgw.gov.pl/>

W granicach analizowanego terenu wskazuje się na występowanie gleb klasyfikowanych jako czarne ziemie zdegradowane i ziemie szare (Dz) oraz gleby bielcowe właściwe i pseudobielcowe (A), wytworzone z utworów gliniastych (gsp).¹⁷ W granicach analizowanego terenu nie zidentyfikowano gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klasy I i klasy II, natomiast zidentyfikowano grunty rolne stanowiące użytki rolne klasy III (południowo – wschodnia część terenu).

Stan środowiska glebowego analizowanego terenu jest konsekwencją dawnej działalności przemysłowej i urbanizacji. Istotny wpływ na powstałe przekształcenia środowiska gleb miało tu płytkie górnictwo rudne. Z uwagi na uwarunkowania geologiczne, jak również ze względu na historyczne górnictwo rudne, gleby mogą charakteryzować się wyższą zawartością metali ciężkich. Antropogeniczne przekształcenie gleb dotyczy także zainwestowanej południowo – wschodniej części terenu. W obszarach zabudowy, gleby utraciły swą wartość użytkową w wyniku mechanicznego przekształcenia. Związane jest to z procesem zasypywania i niwelacji terenu pod zabudowę, w wyniku którego niszczone były profile glebowe oraz warstwa próchniczna gleby. Na terenach zagospodarowanych występują utwory typologicznie zaliczone do urbisoli i ekranosoli (gleb przykrytych). Są to przede wszystkim powierzchnie okryte strukturą nieprzepuszczalną, najczęściej w postaci nawierzchni asfaltowej, litego betonu, kostki betonowej czy też brukowej.

3.6. HYDROGRAFIA

Analizowany teren położony jest w zasięgu dorzecza rzeki Odry, w zlewni cieków o nazwie Dopływ spod Górników, przepływającego w odległości około 1,3 km na zachód od granic opracowania. Analizowany teren odwadniany jest w kierunku ww. cieków poprzez jego dopływ, którego koryto znajduje się za zachodnią granicą przedmiotowego terenu. Dopływ spod Górników stanowi dopływ Rokitnickiego Potoku, który zasila rzekę Bytomkę, stanowiącą główny ciek powierzchniowy Bytomia.

Bezpośrednio w granicach analizowanego terenu nie przepływają cieków naturalnych. W południowo – zachodniej części terenu wskazuje się na lokalizację rowu odwadniającego, zidentyfikowanego na podstawie materiałów kartograficznych, w tym ortofotomapy, prawdopodobnie łączącego niewielki zbiornik wodny zlokalizowany na południu terenu – w rejonie posesji prywatnej, z ww. ciekiem, przepływającym za zachodnią granicą opracowania.

3.6.1. ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach *Informatycznego Systemu Ochrony Kraju*, w granicach analizowanego terenu nie występują obszary zagrożone powodzią.¹⁸

3.6.2. JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCWP)

Analizowany teren położony jest w zasięgu zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP), o nazwie Bytomka (PLRW 60000611649), należącej do dorzecza rzeki Odry. Poniżej przedstawiono charakterystykę ww. JCWP, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry (IIaPGW)*.^{19, 20}

Nazwa JCWP: Bytomka;

Kod JCWP: PLRW 60000611649;

Ciek istotny z punktu widzenia JCWP w granicach terenu MPZP: brak;

- **Status JCWP:** silnie zmieniona część wód;
- **Stan/potencjał ekologiczny:** zły potencjał ekologiczny;
wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrobezkręgowce;
- **Stan chemiczny:** stan chemiczny poniżej dobrego;

¹⁷ Mapa glebowo – rolnicza, udostępniona w serwisie <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

¹⁸ https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335)

²⁰ <https://www.apgw.gov.pl/>

wskaźniki determinujące stan chemiczny: otów;

- **Stan (ogólny):** zły stan wód.
- **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
 - **Główne źródło presji troficznych:** źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
 - **Główne źródło presji zasilających:** ścieki przemysłowe i komunalne;
 - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne;
 - **Główne źródło presji chemicznych:** rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane).
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego:** zagrożona;
- **Cel środowiskowy:**
 - **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: zgodnie z zasadą braku dalszego pogorszenia), IO, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości);
 - **Stan chemiczny:** stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [otów(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
- **Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:**
 - **odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych** – związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, fosfor ogólny, OWO, BZT5. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań;
 - **odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych** – związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI, otów(w). Jest to spowodowane czynnikami antropogenicznymi, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

3.7. KLIMAT

Zgodnie z podziałem Gumińskiego²¹, pod względem klimatycznym miasto Bytom zalicza się do dzielnic XV częstochowsko-kieleckiej. Miasto jest położone niemal w centralnej części dzielnicy. Na ogół dzielnicę XV częstochowsko-kielecką charakteryzują następujące warunki:

- średnia temperatura stycznia wynosi około -2°C do -3°C,
- średnia temperatura lipca wynosi około 15°C do 16°C,
- średnia temperatura roczna wynosi około 7°C do 8°C,
- liczba dni z przymrozkami od 112 do 130 dni,
- liczba dni mroźnych od 20 do 40 dni,
- ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,
- czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 60-80 dni,

²¹ Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegl. Met. Hydrogeol., I, 1.

- okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni,
- opady atmosferyczne znacznie zróżnicowane, do 650-750 mm/rok,
- przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie o prędkościach średnich 3-4 m/s.

Miasto Bytom położone jest w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego, będącego efektem oddziaływania zarówno cech klimatu kontynentalnego, jak i oceanicznego. Na lokalne warunki meteorologiczne wpływa zmienna cyrkulacja atmosferyczna związana z napływem mas powietrza polarnego, arktycznego oraz zwrotnikowego. Dominującą rolę odgrywają masy powietrza polarno-morskiego, które cechują się wysoką przezroczystością i wilgotnością. Na omawianym terenie dominują wiatry z sektora zachodniego i południowo-zachodniego, czyli polarno - morskie, które stanowią około 50% ogółu wiatrów. Dominują wiatry słabe o prędkości około 2,5 m/s (40-50% ogółu wiatrów). Ważnym czynnikiem pogodowym i klimatycznym jest zachmurzenie. Obszar Wyżyny Śląskiej nie wyróżnia się pod względem zachmurzenia od innych rejonów kraju, a roczny stopień zachmurzenia wynosi 65%. Zachmurzenie charakteryzuje się dużą zmiennością w ciągu roku, najmniejsze notuje się najczęściej w końcu lata (sierpień, wrzesień), a największe w grudniu, listopadzie oraz styczniu. W przekroju terytorialnym największy stopień zachmurzenia cechuje obszar GOP-u. Wartość promieniowania całkowitego i usłonecznienia są na Wyżynie Śląskiej na ogół niższe niż na obszarze kraju. Szczególnie na obszarze GOP-u. Średnie roczne wartości usłonecznienia wahają się od 1300 do 1400 godzin. Stosunki termiczne uwarunkowane są przede wszystkim dopływem określonych mas powietrza, natomiast ich zróżnicowanie przestrzenne jest związane z rzeźbą terenu. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7 °C do 8 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (od 17 do 18 °C), z kolei najchłodniejszym styczeń (od -2 do -3 °C). Charakterystyczną cechą są zmiany termiki między obszarem silnie uprzemysłowionym a otaczającymi terenami, gdzie temperatura jest średnio o 1 °C wyższa. Charakterystyczna jest tu również duża roczna amplituda temperatur, wynosząca maksymalnie 21 °C. Dodatkowym uwarunkowaniem rozkładu temperatur są niecki powstałe w wyniku eksploatacji górniczej będące magazynami zastoin powietrza, utrudniającymi przewietrzanie miasta. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w tej dzielnicy klimatycznej waha się w granicach 700-800 mm. W porównaniu ze średnią Polski (około 600 mm) jest to wartość wyższa, na co wpływa ośrodek miejsko-przemysłowy wskutek emisji do atmosfery znacznej ilości energii cieplnej, stanowiącej aktywne jądra kondensacji. Maksimum opadów występuje na tym obszarze przeważnie w lipcu i sierpniu, a minimum w styczniu. Liczba dni z opadem śnieżnym stanowi średnio 34 % ogólnej liczby dni z opadem atmosferycznym, wynoszącej 165 dni. Ważną cechą klimatu jest duża ilość dni z pogodą mglistą, do czego w znacznej mierze przyczynia się zadyminienie obszaru.²²

3.7.1. ZMIANY KLIMATU

W celu przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian klimatycznych oraz poprawy warunków aerosanitarnych, miasto Bytom realizuje „Plan adaptacji miasta do zmian klimatu do roku 2030” (MPA).²³ Dokument ten zakłada m.in. zwiększenie odporności na ekstremalne zjawiska pogodowe, poprawę gospodarki wodnej oraz ograniczenie narażenia mieszkańców na skutki fal upałów i epizodów smogowych. Szczególny nacisk położono na rozwój zielonej infrastruktury miejskiej oraz dostosowanie planowania przestrzennego do potrzeb przewietrzania i poprawy jakości powietrza. Wykonana w MPA analiza parametrów meteorologicznych wskazała na wskaźniki klimatyczne, dla których odnotowano najbardziej gwałtowne zmiany w analizowanej perspektywie czasowej. Wskaźniki te powodują na terenie Bytom określone zagrożenia wynikające ze zmian klimatu. Są to:

- ciągły, systematyczny wzrost temperatur średniorocznych,
- ciągły, systematyczny wzrost liczby dni upalnych i fal upałów,
- występowanie tzw. miejskiej wyspy ciepła, coraz częstsze występowanie krótkich, lecz intensywnych opadów, które mogą powodować lokalne podtopienia ulic i budynków. Wg Katalogu nagłych powodzi

²² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami

²³ Plan adaptacji Miasta Bytom do zmian klimatu do roku 2030, Załącznik do uchwały Nr XVI/205/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 sierpnia 2019 r.

IMGW z lat 1970-2012, w ciągu 12 lat XXI wieku powodzie nagłe typu *Flash Flood* występowały w Bytomiu czterokrotnie częściej niż miało to miejsce w ciągu ostatniego trzystoletcia XX wieku,

- wzrost liczby długotrwałych okresów bezopadowych oraz okresów bezopadowych połączonych z wysoką temperaturą,
- rosnąca liczba niżówek, rosnące deficyty wody oraz pogłębiający się stan suszy hydrologicznej w reprezentatywnym dla miasta punkcie wodowskazowym na rzece Bytomce.^{24 25}

3.8. WARUNKI AEROSANITARNE

Teren Bytomia odznacza się zróżnicowanym stopniem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, uzależnionym od wielu czynników, w tym takich jak np. zwartość i charakter zabudowy, lokalizacja emitatorów zanieczyszczeń, rodzaju pokrycia terenu, wielkości powierzchni biologicznie czynnych itd. Największe zanieczyszczenie powietrza oraz niekorzystne warunki aerosanitarne notowane są w obrębie zwartej zabudowy miejskiej.

Bezpośrednio w granicach Bytomia, tym samym w granicach obszaru opracowania, nie funkcjonuje stacja pomiarowa monitorująca stan jakości powietrza atmosferycznego, w ramach monitoringu *Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska*.²⁶ Zgodnie z rocznymi ocenami jakości powietrza w województwie śląskim za 2024 r.²⁷ i za lata wcześniejsze, wykonanymi wg zasad określonych w art. 89 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, miasto Bytom zostało zaliczone do strefy aglomeracji górnośląskiej (PL2401). W wyniku oceny rocznej za 2024 r. określono strefy, w których konieczne jest prowadzenie działań naprawczych z uwagi na występowanie przekroczeń obowiązujących norm jakości powietrza. Stwierdzone dla strefy aglomeracji górnośląskiej przekroczenia dotyczą zarówno zanieczyszczeń objętych poziomami dopuszczalnymi, jak i docelowymi. Do pierwszej grupy należą: dwutlenek azotu (NO₂) – stężenie średnioroczne, pył zawieszony PM₁₀ – stężenia 24-godzinne oraz pył zawieszony PM_{2,5} – stężenie średnioroczne (II faza). W zakresie zanieczyszczeń o określonych poziomach docelowych, odnotowano przekroczenia dla: ozonu (O₃) – średnia z trzech lat i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ – stężenie średnioroczne.

Przedstawione wyniki oceny jakości powietrza, wskazują na występujące w strefie aglomeracji górnośląskiej problemy z dotrzymaniem norm, typowe dla obszarów zurbanizowanych, również uprzemysłowionych. Co istotne, w porównaniu z oceną za rok 2023, w 2024 r. odnotowano pogorszenie jakości powietrza w strefie aglomeracji górnośląskiej. Strefa ta uzyskała niższą klasę w przypadku części substancji. Dla ozonu (O₃), ocenianego w odniesieniu do średniej trzyletniej, strefa została zaklasyfikowana do klasy C, podczas gdy w poprzednim roku otrzymała klasę A. Pogorszenie odnotowano również dla pyłu zawieszonego PM₁₀, a obecnie strefa aglomeracji górnośląskiej, z uwagi na ww. parametr, znalazła się w klasie C. W zakresie pyłu PM_{2,5} (II faza) aglomeracja górnośląska została zakwalifikowana do klasy C1, podczas gdy w poprzedniej ocenie uzyskała klasę A1. Jednocześnie, podobnie jak w roku 2023, wszystkie strefy w województwie, w tym aglomeracja górnośląska, otrzymały klasę D2 w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego dla ozonu.

Warto podkreślić, że klasyfikacja danej strefy opiera się na wartości stężeń mierzonych w rejonach potencjalnie najbardziej narażonych na występowanie podwyższonych poziomów danego zanieczyszczenia. Oznacza to, że nawet lokalny obszar przekroczeń, o ograniczonym zasięgu przestrzennym, może determinować wynik dla całej strefy. Klasyfikacja w klasie C nie oznacza więc złej jakości powietrza na całym obszarze aglomeracji, lecz wskazuje na istnienie miejsc wymagających działań naprawczych w odniesieniu do konkretnego zanieczyszczenia.

Warunki aerosanitarne w rejonie terenu objętego projektem planu, determinowane są głównie przez lokalne źródła emisji, tj. indywidualne systemy grzewcze w obszarach pobliskiej zabudowy oraz emisje liniowe, pochodzące z ruchu pojazdów w lokalnym układzie komunikacyjnym. Na stan powietrza wpływa przede wszystkim emisja związana z procesami grzewczymi, prowadzonymi w rejonie pobliskiej zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej. Z uwagi na brak

²⁴ Plan adaptacji Miasta Bytom do zmian klimatu do roku 2030, Załącznik do uchwały Nr XVI/205/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 sierpnia 2019 r.

²⁵ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Bytom na lata 2022–2030 z perspektywą do roku 2035, Urząd Miejski w Bytomiu, 2022.

²⁶ <https://powietrze.gios.gov.pl/>

²⁷ Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2024, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, rok wydania: 2025 (<https://powietrze.gios.gov.pl/>)

przyłączenia ww. terenów do zdalaczynnej sieci ciepłowniczej, ogrzewanie budynków odbywa się tu w oparciu o rozwiązania indywidualne. W okresie grzewczym w rejonie zabudowy może dochodzić do emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, będących produktem spalania paliw konwencjonalnych, takich jak np. węgiel kamienny, olej opałowy, drewno opałowe czy gaz. Głównymi substancjami zanieczyszczającymi, emitowanymi do atmosfery na skutek procesów spalania paliw konwencjonalnych są pyły zawieszone PM10 oraz PM2,5, a także wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, np. benzo(a)piren. Skala emisji uzależniona jest od rodzaju i jakości stosowanego paliwa oraz sprawności technicznej urządzeń grzewczych, a jej natężenie ma charakter sezonowy, z wyraźnym wzrostem w miesiącach jesienno – zimowych.

Źródłem emisji są również zanieczyszczenia komunikacyjne, w tym gazowe i pyłowe, związane z ruchem pojazdów. Do głównych substancji emitowanych w trakcie pracy silników pojazdów mechanicznych, należy zaliczyć przede wszystkim tlenki azotu (NOx) oraz pyły zawieszone PM10 i PM2,5. Na wielkość emisji komunikacyjnej mają wpływ: stan jezdni, konstrukcja i stan techniczny silników pojazdów, warunki pracy silników, rodzaj paliwa i płynność ruchu. W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu nie identyfikuje się ciągów komunikacji o znaczeniu ponadlokalnym, stanowiących znaczące źródło zanieczyszczeń. Obsługa komunikacyjna zapewniana jest tu poprzez ul. T. Boya-Żeleńskiego, wyznaczającą południową granicę opracowania. Droga ta ma charakter lokalny, obsługuje głównie ruch samochodów osobowych i nie stanowi znaczącego źródła uciążliwości. Emisje liniowe związane z ruchem pojazdów, w kontekście analizowanego terenu, mają ograniczony zasięg i natężenie, a ich okresowe zwiększenie obserwowane może być zasadniczo w godzinach szczytu komunikacyjnego.

Na lokalną jakość powietrza mogą oddziaływać zlokalizowane w sąsiedztwie analizowanego terenu obiekty o charakterze usługowo – magazynowym (m.in. działalność związana ze skupem złomu, hurtownia). Ich wpływ może mieć charakter pośredni, związany głównie z ruchem pojazdów obsługujących ww. funkcje. Z uwagi na skalę działalności oraz brak dużych źródeł emisji przemysłowej, nie stanowią one zasadniczo istotnego czynnika kształtującego tło zanieczyszczeń powietrza w obszarze opracowania.

Emisje z poszczególnych źródeł, tj. ze źródeł linowych oraz z obszarów zabudowy, mogą się kumulować, a w niesprzyjających warunkach anemologicznych, zwłaszcza w okresie dni bezwietrznych, może dochodzić do ich kumulacji w rejonie zabudowy i powstawania zjawiska niskiej emisji.

Podsumowując, lokalne warunki aerosanitarne determinowane są przede wszystkim przez emisję z indywidualnych źródeł ciepła oraz w mniejszym stopniu przez ruch komunikacyjny o charakterze lokalnym, przy braku znaczących, ponadlokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza.

3.9. KLIMAT AKUSTYCZNY

Klimat akustyczny w omawianych granicach, kształtowany jest przede wszystkim przez hałas komunikacyjny, którego źródłem jest ruch samochodowy, odbywający się w rejonie pobliskich dróg. Na poziom hałasu drogowego, prócz samego natężenia ruchu, ma wpływ rodzaj pojazdów poruszających się po drodze oraz ich stan techniczny, a także stan techniczny samej drogi. Główne źródło hałasu drogowego oddziałującego na analizowany teren, stanowi ul. T. Boya – Żeleńskiego, wyznaczająca południową granicę terenu. Droga ta nie stanowi ciągu komunikacji o znaczeniu ponadlokalnym, mogącego generować znaczące uciążliwości akustyczne. Opisywany ciąg drogowy obsługuje przede wszystkim ruch lokalny, związany z funkcjonowaniem pobliskiej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, co przekłada się na ograniczone natężenie ruchu drogowego oraz strukturę pojazdów poruszających się po drodze, gdzie dominują samochody osobowe bądź niewielkie pojazdy dostawcze.

Na ogólny stan oddziaływań akustycznych może wpływać także hałas związany z prowadzoną działalnością gospodarczą w ramach pobliskich obiektów usługowo – magazynowych, przy czym z uwagi na brak zidentyfikowanych tu stacjonarnych instalacji, mogących stanowić znaczące źródło hałasu przemysłowego, oddziaływania akustyczne związane z ww. działalnością nie powinny stanowić uciążliwości. Oddziaływanie na klimat akustyczny związane jest tu przede wszystkim z ruchem pojazdów.

Na lokalny klimat akustyczny wpływa także hałas bytowy, związany z funkcjonowaniem zabudowy mieszkaniowej. Hałas ten ma ograniczony zasięg i niewielkie natężenie oraz generalnie nie powoduje uciążliwości.

Stan klimatu akustycznego na obszarze Bytomia opisuje *Strategiczna mapa hałasu dla miasta Bytomia* (SMH), sporządzona w 2022 r. przez Biuro Analiz Środowiskowych „MK Akustyk” Marek Komoniewski.²⁸ *Strategiczna mapa hałasu dla miasta Bytomia* stanowi opracowanie specjalistyczne i zawiera szczegółowe dane w zakresie warunków akustycznych na terenie miasta. Jednocześnie należy wskazać, że miasto Bytom realizuje politykę ochrony klimatu akustycznego, m.in. poprzez *Program ochrony środowiska przed hałasem*²⁹, sporządzony w 2018 r. w oparciu o wcześniejsze mapy akustyczne. Zgodnie z danymi prezentowanymi w ramach SMH, w rejonie terenu objętego projektem planu, jak również w jego bezpośrednim otoczeniu, nie prowadzono pomiarów akustycznych. Zarówno ul. T. Boya – Żeleńskiego jak i pobliska zabudowa magazynowo – usługowa, nie zostały objęte analizą hałasu, w związku z czym, brak jest dokładnych danych pomiarowych, pozwalających na precyzyjną ocenę poziomu hałasu w tym rejonie. Do najbliższych obiektów objętych pomiarami akustycznymi należą ulice: Suchogórska, Ptakowicka i W. Gombrowicza, przy czym wartości emitowanego hałasu, od ww. dróg – w kontekście wskaźnika L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia) oraz w kontekście wskaźnika L_N (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku), nie wykazały występowania przekroczeń normatywnych poziomów dźwięku w granicach terenu objętego projektem planu, przyjmując jego funkcję jako teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

3.10. PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE

Promieniowaniem niejonizującym nazywamy takie promieniowanie, którego energia oddziałuje na każde ciało materialne (w tym także na ciało człowieka) nie powodując w nim procesu jonizacji. Związane jest ściśle ze zmianami pola elektromagnetycznego. Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości od 1 Hz do 10^{16} Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe na przykład linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe - urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300 000 MHz, do których należą:

- stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,
- urządzenia radionadawcze i telewizyjne (np. stacje bazowe telefonii komórkowej).

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448), określa dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wartość składowej elektrycznej 1kV/m i składowej magnetycznej 60A/m dla pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz. Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludności jest dozwolone bez ograniczeń ww. rozporządzenie określa dla pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz wartość składowej elektrycznej w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m. Dla pól elektromagnetycznych, w zakresie częstotliwości dla sieci GSM, tj. w zakresie częstotliwości od 400MHz do 300GHz, w wyżej cytowanym *Rozporządzeniu* określa się następujące wartości:

- dla przedziału od 400 MHz do 2000 MHz – składowa elektryczna E (V/m) wynosi: $1,375 \times f^{0,5}$, natomiast gęstość mocy S (W/m^2) wynosi: $f/200$ (f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego);
- dla przedziału od 2 GHz do 300 GHz – składowa elektryczna E (V/m) wynosi: 61, natomiast gęstość mocy S (W/m^2) wynosi: 10.

Na analizowanym terenie oraz w jego sąsiedztwie brak jest instalacji bądź urządzeń stanowiących istotne źródło promieniowania niejonizującego.

²⁸ *Strategiczna mapa hałasu dla miasta Bytomia*, wyk. Biuro Analiz Środowiskowych „MK Akustyk” Marek Komoniewski, Bytom, 2022 r.

²⁹ Aktualizacja programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Bytomia na lata 2019 - 2024, wyk. Biuro Analiz Środowiskowych „MK Akustyk” Marek Komoniewski, Bytom, 2018 r., przyjęta Uchwałą Nr XIII/148/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 maja 2019 r.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem przekroczeń dotyczących terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. Na terenie Bytomia WIOŚ nie stwierdził konfliktowych lokalizacji instalacji stanowiących źródła promieniowania elektromagnetycznego. W dniu 28 sierpnia 2017 r. WIOŚ w Katowicach przeprowadził okresowe (monitoringowe) pomiary natężenia pola elektromagnetycznego w środowisku na terenie Bytomia w punkcie pomiarowym P-1 (ul. Powstańców Śląskich). Średnia arytmetyczna wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości 100 kHz – 3 GHz w danym punkcie obserwacji, wyniosła 0,98V/m. W 2018 roku pomiary monitoringowe nie obejmowały Bytomia. W 2019 r. punkt pomiarowy zlokalizowano w dzielnicy Stolarzowice (punkt pomiarowy P-2 przy Placu Jana). Średnia arytmetyczna wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości 100 kHz – 3 GHz w tym punkcie wyniosła 0,50 V/m. Zmierzone poziomy promieniowania w latach 2017 i 2019 były znacznie niższe od obowiązujących obecnie poziomów dopuszczalnych w tym zakresie promieniowania (28 – 87 V/m).^{30 31}

3.11. BIOSFERA

Analizowany teren w większości jest niezainwestowany i ma charakter nieużytku. Dominujący udział w strukturze przyrodniczej ma tu niska roślinność spontaniczna, charakterystyczna dla siedlisk ruderalnych, także silnie przekształconych. W granicach opracowania, odnotować można zespół trzcinika piaskowego (*Calamagrostis epigeios*), lokalnie współtworzony z północnoamerykańskim kenofitem, tj. nawłocią (*Solidago* sp.), zaliczaną do grupy obcych gatunków inwazyjnych. Powszechnie porasta także zespół wysokich pokrojowo bylic (*Artemisia vulgaris*), a w rejonie przydroży, tj. w miejscach narażonych na wzmożone wydeptywanie bądź rozjeżdżanie, odnotować można wiechlina (*Poa annua*), babkę zwyczajną (*Plantago maior*) czy rdest ptasi (*Polygonum aviculare*). W miejscach zacienionych, o wyższej wilgotności podłoża wykształca się zbiorowisko *Urtico - Aegopodietum podagrariae*, z dominującą pokrzywą zwyczajną (*Urtica dioica*), glistnikiem jaskółczym zieleń (*Chelidonium majus*) oraz podagrycznikiem pospolitym (*Aegopodium podagraria*). W zbiorowiskach pojawiają się także gatunki łąkowe, w tym jaskry (*Ranuncus* sp.), komonice (*Lotus* sp.), wyki (*Vicia* sp.), dziurawce (*Hypericum* sp.), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*) i inne. Prócz gatunków zielnych, zieleń spontaniczną analizowanego terenu budują także niewielkie enklawy drzew i krzewów, w tym m.in. z udziałem brzozy (*Betula pendula*), dębów (*Quercus* sp.), topól (*Populus* sp.), wierzb (*Salix* sp.) czy klonów (*Acer* sp.) oraz dzikiego czarnego bzu (*Sambucus nigra*).

Enklawy zieleni, stwarzają warunki do bytowania fauny, w tym przede wszystkim dla gatunków synantropijnych. W rejonie analizowanego terenu, jak również na obszarach przyległych, mogą bytować przedstawiciele ssaków, w tym np. jeże (*Erinaceus europaeus*), krety (*Talpa europaea*), kuny (*Martes foina*) oraz drobne gryzonie. Teren ten może stanowić potencjalne żerowisko dla nietoperzy. Zieleń wysoka, stanowi dogodne schronienie, miejsce do gniazdowania oraz żerowania dla drobnych ptaków śpiewających, takich jak np. bogatka (*Parus major*), modraszka (*Cyanistes caeruleus*) czy drozd śpiewak (*Turdus philomelos*). Wśród zieleni wysokiej, schronienie mogą znajdować także przedstawiciele krukowatych, np. kawka (*Coloeus monedula*) czy sójka (*Garullus glandarius*). Z uwagi na bliskie sąsiedztwo terenów upraw rolnych, nie wyklucza się tu obecności bażanta (*Phasianus colchicus*). Z uwagi na obecność niewielkiego oczka wodnego oraz rowu odwadniającego, nie wyklucza się tu także możliwości występowania przedstawicieli płazów.

3.11.1. KORYTARZE EKOLOGICZNE

Zgodnie z danymi prezentowanymi przez Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk, w ramach *Mapy korytarzy ekologicznych w Polsce*^{32 33}, w analizowanym obszarze nie wyznacza się korytarzy ekologicznych o znaczeniu krajowym,

³⁰ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Bytom na lata 2022–2030 z perspektywą do roku 2035, Urząd Miejski w Bytomiu, 2022.

³¹ <https://www.gov.pl/web/wios-katowice/wyniki-badan-i-ocen-stanu-srodowiska>

³² <https://mapa.korytarze.pl/>

istotnych dla zachowania ciągłości ekologicznej w skali kraju. Analizowany teren położony jest także poza zasięgiem korytarzy ekologicznych, wyznaczonych w ramach sieci ekologicznej obszaru województwa śląskiego.³⁴

Z uwagi na lokalizację oraz stan zainwestowania, przedmiotowy teren posiada funkcjonalne powiązania ekologiczne z terenami otaczającymi. Wymiana biologiczna, może odbywać się tu w sposób bezpośredni przede wszystkim w kierunku północnym, ku obszarom użytkowanym rolniczo. Pośrednio, możliwa jest tu także migracja w rejon pobliskich obszarów zabudowy, opierająca się o tzw. model „stepping stone”, w którym określone płaty zieleni stanowią wyspy pośród istniejącego zagospodarowania, pomiędzy którymi możliwa jest lokalna migracja niektórych gatunków zwierząt. Zarówno analizowany teren, jak również zieleń przydomowych ogrodów pobliskich terenów zabudowy, tereny nieużytków oraz obszary niewielkich użytków rolniczych, stanowią wspomniane wyspy ekologiczne. Ten typ powiązań, sprzyja przede wszystkim lokalnej migracji ptaków, wykorzystujących enklawy zieleni pośród zainwestowania, jako miejsca odpoczynku, żerowania czy schronienia.

Do powiązań przyrodniczych omawianego terenu z obszarami przyległymi należą również wody podziemne, w tym wody dwóch zidentyfikowanych GZWP.

3.12. OBSZARY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY³⁵

Teren objęty projektem planu miejscowego, położony jest w zasięgu obszaru Natura 2000, tj. ostoi siedliskowej Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie (PLH 240003).

Obszar Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” (PLH240003) został powołany na mocy:

- **Decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującej, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE) (Dz. Urz. UE L 12 z 15.01.2008, str. 383);**
- **Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie (PLH240003) (Dz. U. z 2022 r. poz. 910).**

Zgodnie ze *Standardowym Formularzem Danych*³⁶, obszar Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie” (PLH240003) obejmuje powierzchnię 3 490,8 ha i położony jest na terenie gmin: Tarnowskie Góry (gmina miejska), Zbrosławice (gmina wiejska), Bytom (gmina miejska) oraz Radzionków (gmina miejska). Przedmiotowy obszar został wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk, w ramach dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

W granicach obszaru występuje rozległy system podziemnych wyrobisk pogórnich, obejmujący chodniki, sztolnie, komory, wybierki, szyby oraz odstąpienia w kamieniołomach, pełniący funkcję jednego z najważniejszych zimowisk nietoperzy w regionie. Wyrobiska powstawały od XII do XX wieku w wyniku wielowiekowej eksploatacji kruszców metali. Łączna długość zachowanych podziemi przekracza 300 km. Wnętrza podziemi charakteryzują się znacznym zróżnicowaniem warunków mikroklimatycznych, w szczególności temperatury i wilgotności, co ma kluczowe znaczenie dla hibernacji nietoperzy. System ten należy do największych zespołów podziemnych wyrobisk pogórnich na świecie.

Obszar Natura 2000 został wyznaczony przede wszystkim w celu ochrony nietoperzy związanych z systemem podziemnych wyrobisk. Przedmiotami ochrony, wymienionymi w **załączniku II dyrektywy siedliskowej**, są dwa gatunki nietoperzy: **nocek duży (*Myotis myotis*)** oraz **nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*)**. Nocek duży jest gatunkiem zimującym w podziemiach obszaru, wykorzystującym korytarze i komory jako miejsca hibernacji. Liczebność populacji zimującej oceniana jest na około 130 osobników. Stan zachowania gatunku określono jako dobry, a struktura i funkcjonowanie siedlisk hibernacyjnych uznano za właściwe. Nocek Bechsteina występuje w obszarze w niewielkiej

³³ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M., 2005 (2011): *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011)

³⁴ Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.

³⁵ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> (dostęp: luty 2026 r.)

³⁶ Standardowy Formularz Danych Natura 2000 dla obszaru Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie PLH240003 (<https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>)

liczebności (od 1 do 13 osobników) i związany jest zarówno z okresem rozrodu, jak i hibernacji. Stan zachowania siedlisk preferowanych przez gatunek oceniono jako dobry, a populacja nie jest izolowana w skali regionalnej. Kluczowe znaczenie dla bytowania gatunku mają przyległe kompleksy leśne, w tym buczyny oraz obszary o ograniczonej presji antropogenicznej.

Ponadto na terenie obszaru stwierdzono występowanie szeregu innych gatunków nietoperzy, niewymienionych w załączniku II dyrektywy siedliskowej, m.in. *Myotis nattereri*, *Myotis mystacinus*, *Myotis brandtii*, *Myotis daubentonii*, *Eptesicus serotinus*, *Plecotus auritus*, *Plecotus austriacus*, *Nyctalus noctula*, *Pipistrellus pipistrellus* oraz *Pipistrellus nathusii*, co potwierdza wysoką wartość chiropterologiczną obszaru.

Oprócz systemu podziemnego, w granicach obszaru Natura 2000 występują cenne przyrodniczo siedliska, wymienione w **załączniku I dyrektywy siedliskowej**, związane zarówno z kompleksami leśnymi, jak i terenami przekształconymi historyczną działalnością górniczą. Do przedmiotów ochrony należą:

- **6130 murawy galmanowe (*Violetalia calaminariae*),**
- **9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),**
- **9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),**
- **9150 ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*).**

W granicach analizowanego terenu, zgodnie z materiałami przekazanymi przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach³⁷, nie identyfikuje się żadnego z powyższych siedlisk.

Dla analizowanego obszaru Natura 2000 ustanowiono plan zadań ochronnych. Aktualnie obowiązującym dokumentem jest plan zadań ochronnych ustanowiony w 2014 r. w brzmieniu zmian wprowadzonych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 20 lipca 2023 r., zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 (Dz. U. Woj. Śląskiego z 2023 r. poz. 5839).

Plan zadań ochronnych (PZO), stanowi dokument określający warunki utrzymania lub poprawy stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. W ramach PZO dokonano identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń, określono cele działań ochronnych oraz wskazano działania ochronne wraz z podmiotami odpowiedzialnymi za ich realizację i obszarami ich wdrażania.

W planie zadań ochronnych dokonano identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000. Zgodnie z *Załącznikiem nr 1 do zarządzenia z 2023 r.*, identyfikacja zagrożeń odnosi się do trzech przedmiotów ochrony, w tym jednego gatunku nietoperza oraz dwóch siedlisk przyrodniczych, tj.:

- 1323 nocka Bechsteina,
- 6130 muraw galmanowych,
- 9150 ciepłolubnych buczyn storczykowych.

Dla ww. przedmiotów ochrony zagrożenia istniejące oraz potencjalne określono jako *nieznane zagrożenie lub nacisk*, co uargumentowano brakiem aktualnych danych o siedlisku i uwarunkowaniach jego ochrony.

W planie zadań ochronnych wskazano także cele działań ochronnych odnoszące się do gatunków i siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, zgodnie z *Załącznikiem nr 2 do zarządzenia z 2023 r.* Cele te zostały określone dla pięciu przedmiotów ochrony i dotyczą dwóch gatunków nietoperzy oraz trzech siedlisk przyrodniczych, tj.:

- 1323 nocka Bechsteina,
- 1324 nocka dużego,
- 6130 muraw galmanowych,
- 9130 żyznych buczyn,
- 9150 ciepłolubnych buczyn storczykowych.

³⁷ Dane przestrzenne przekazane przez RDOŚ w Katowicach na potrzeby sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego gminy Bytom

Dla siedlisk przyrodniczych cele działań ochronnych określają wskazania odnoszące się w ogólności do stanu ochrony siedlisk, w tym do ich powierzchni, struktury i funkcji oraz perspektywy ochrony, a realizacja tych celów ukierunkowana jest na utrzymanie lub poprawę stanu ochrony siedlisk przyrodniczych. W odniesieniu do gatunków nietoperzy, cele działań ochronnych określają w ogólności wskazania odnoszące się do stanu ochrony gatunków, w tym liczebności populacji, stanu siedliska gatunku oraz perspektyw ochrony.

W planie zadań ochronnych zawarto również działania ochronne, określone w *Załączniku nr 3 do zarządzenia z 2023 r.*, przypisane do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, tj. 1323 nocka Bechsteina, 6130 muraw galmanowych oraz 9150 ciepłolubnych buczyn storczykowych. Dla ww. przedmiotów ochrony wskazuje się na uzupełnienie stanu wiedzy na temat aktualnej liczebności i rozmieszczenia gatunku w obszarze oraz opisu jego stanu ochrony, zagrożeń i potrzeb przeprowadzenia działań ochronnych. Jako podmiot odpowiedzialny za wdrażanie działań ochronnych, wskazano Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach.

3.13. UWARUNKOWANIA KRAJOBRAZOWE

Uwarunkowania krajobrazowe analizowanego terenu oraz terenów przyległych wynikają przede wszystkim z działalności człowieka, w tym historycznego górnictwa rudnego, jak również z rozwoju osadniczego oraz rolnictwa. Analizowany teren położony jest w obszarze o typie krajobrazów podmiejskich, gdzie dominującym typem zainwestowania jest niska zabudowa mieszkalna, której towarzyszą obszary użytków rolniczych.

W dniu 23 czerwca 2025 r. Sejmik Województwa Śląskiego podjął *Uchwałę nr VII/16/16/2025 w sprawie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego*³⁸. Audyt krajobrazowy stanowi akt planowania przestrzennego, który został sporządzony zgodnie z *art. 38a ustawy z 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, w oparciu o szczegółową metodologię określoną w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych*. W dokumencie tym zidentyfikowane, scharakteryzowane i ocenione zostały krajobrazy, występujące w granicach województwa. Na tej podstawie wskazane zostały krajobrazy priorytetowe i krajobrazy w obszarach występowania form ochrony, szczególnie cenne dla społeczeństwa.

Zgodnie z dokumentem *Audyty krajobrazowego*, teren objęty projektem planu, położony jest w obszarze zidentyfikowanego typu i podtypu krajobrazu³⁹:

B. Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka

8. Podmiejskie i osadnicze - 8c. Miejscowości o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim -

Tłem krajobrazowym jest wyodrębniona z otoczenia intensywna i zwarta zabudowa, głównie o charakterze wiejskim, z dominującą funkcją mieszkaniową. Z dawnego funkcjonalnego układu rolniczego zachowały się głównie: układ siedliska, ogrody przydomowe oraz zarastające ugory.

Autorzy projektu *Audyty krajobrazowego* wskazali także krajobrazy priorytetowe, tj. szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, wymagające zachowania lub określenia zasad i warunków ich kształtowania.

Analizowany teren położony jest poza zasięgiem wyznaczonych na obszarze Bytomia krajobrazów priorytetowych.

³⁸ Audyt Krajobrazowy Województwa Śląskiego, przyjęty Uchwałą nr VII/16/16/2025 Sejmiku Województwa Śląskiego z 23 czerwca 2025 r.

³⁹ Klasyfikacja typologiczna krajobrazów określona w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 394)

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Potencjalne zmiany stanu środowiska, w przypadku odstąpienia od realizacji analizowanego projektu planu, należy rozpatrywać w odniesieniu do ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz do aktualnego sposobu gospodarowania terenem.

W przypadku braku realizacji projektu planu, dla analizowanego terenu utrzymane zostałyby ustalenia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tj. *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Suchogórskiej i Tęczowej w Bytomiu – etap II – część południowa*, przyjętego Uchwałą nr LIII/720/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 stycznia 2022 r., w tym w zakresie przeznaczeń terenów. W obowiązującym MPZP w granicach analizowanego terenu ustalono trzy rodzaje przeznaczeń w ramach czterech odrębnych terenów, tj. wyznaczono dwa tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 10MN, 11MN, jeden teren ciągu pieszo – jezdni 1KDX oraz jeden teren zieleni urządzonej 6ZP. Przewidziane w ocenianym dokumencie zamierzenia projektowe, dotyczą włączenia wszystkich ustalonych dla analizowanego terenu wydzieleń planistycznych, w jeden teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej 1MNW.

Dla terenów, które już w obowiązującym MPZP zostały wskazane jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 10MN, 11MN, oceniane zamierzenia planistyczne stanowią jedynie powielenie ustaleń już obowiązujących, zatem odstąpienie od realizacji ocenianego dokumentu w kontekście tych terenów, nie będzie związane z ograniczeniem możliwości ich zagospodarowania ani zmianą potencjalnych kierunków przekształceń przestrzeni. Teren 10MN oraz północna część terenu 11MN, pozostają w chwili obecnej wolne od zainwestowania. Ewentualna realizacja zabudowy mieszkaniowej może tu zatem następować niezależnie do uchwalenia analizowanego projektu planu. Włączenie terenu wskazanego w obowiązującym MPZP jako teren ciągu pieszo jezdni 1KDX do terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej również nie stanowi zmiany o istotnym znaczeniu, w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Zgodnie z zapisami ocenianego projektu planu, na całym obszarze planu dopuszcza się realizację elementów zagospodarowania, w tym m.in. ciągów pieszo – jezdnych. Oznacza to, że zarówno obowiązujący jak i projektowany plan miejscowy zapewnia możliwości realizacji lokalnego układu komunikacyjnego, którego realizacja może następować niezależnie do uchwalenia analizowanego projektu planu.

Istotną zmianą – z punktu widzenia możliwych oddziaływań na środowisko i ludzi – jest zmiana przeznaczenia terenu zieleni urządzonej 6ZP, w kierunku terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Obszar wydzielenia 6ZP jest obecnie niezainwestowany i stanowi nieużytek porośnięty roślinnością spontaniczną. Teren ten położony jest w obszarze historycznej działalności górnictwa rudnego, co stanowi istotne uwarunkowanie w kontekście możliwości lokowania zabudowy. Odstąpienie od realizacji projektu planu, skutkowałoby ograniczeniem możliwości inwestycyjnych w ramach terenu 6ZP, dla którego obowiązujące ustalenia planistyczne, dopuszczają jedynie ograniczony zakres zagospodarowania, przy zakazie realizacji budynków i obiektów budowlanych. W przypadku braku uchwalenia ocenianego projektu planu, można założyć, że możliwe będzie tu utrzymanie dotychczasowego charakteru użytkowania terenu bądź jego zagospodarowanie w kierunku zieleni urządzonej, zgodnie z zapisami obowiązującego MPZP, z jednoczesnym zachowaniem udziału powierzchni zieleni, w postaci enklaw zieleni spontanicznej bądź urządzonej. Brak zmiany przeznaczenia sprzyjałby zachowaniu obecnej struktury przyrodniczej oraz ograniczałby możliwość intensyfikacji zagospodarowania. Dla porównania, należy wskazać, że zmiana przeznaczenia w ramach terenu 6ZP, tj. wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej 1MNW, umożliwi w przyszłości realizację odmiennego typu zainwestowania, o wyższym stopniu ingerencji w środowisko przyrodnicze. Realizacja zainwestowania zgodnie z projektowanym przeznaczeniem, będzie skutkowała m.in. zwiększeniem intensywności zagospodarowania terenu, poprzez dopuszczenie lokalizacji zabudowy kubaturowej (mieszkaniowej) oraz obniżenie wymaganego udziału powierzchni biologicznie czynnej (do poziomu 30% dla terenu 1MNW), jak również może skutkować wzrostem emisji hałasu do środowiska, zanieczyszczeń do powietrza czy ścieków.

W porównaniu do wariantu pozostawienia terenu 6ZP w dotychczasowym przeznaczeniu, realizacja funkcji mieszkaniowej może wiązać się ze zwiększeniem intensywności oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, przy czym należy podkreślić, że z uwagi na niewielką powierzchnię terenu oraz nieuciążliwy charakter proponowanego

przeznaczenia, nie przewiduje się tu wystąpienia oddziaływań znaczących i negatywnych. Należy także podkreślić, że analizowany projekt planu, wprowadza stosowne zapisy, dotyczące zasad ochrony środowiska oraz zasad gospodarowania przestrzenią, których przestrzeganie umożliwi ograniczenie potencjalnie negatywnego wpływu procesów urbanizacji, na stan środowiska naturalnego oraz sprzyja racjonalnemu kształtowaniu przestrzeni w skali lokalnej.

5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Proponowane w analizowanym projekcie planu przeznaczenia terenów w przeważającym zakresie stanowią kontynuację ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W szczególności dotyczy to terenów dotychczas oznaczonych jako 10MN, 11MN, które w projekcie planu zostały objęte jednolitym przeznaczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej 1MNW. W tym zakresie projektowane ustalenia nie wprowadzają nowego kierunku zagospodarowania, lecz odzwierciedlają już ustalony porządek planistyczny. Realizacja zainwestowania w ramach ww. terenów, w obszarach dotychczas niezainwestowanych, nie będzie związana z wprowadzeniem nowych funkcji ani znaczącym zwiększeniem intensywności zabudowy ponad poziom dopuszczony w obowiązującym planie miejscowym, a tym samym nie spowoduje pojawienia się nowych rodzajów oddziaływań na środowisko względem stanu wynikającego z aktualnych ustaleń planistycznych. Analogicznie, włączenie terenu oznaczonego w obowiązującym planie jako publiczny ciąg pieszo – jezdny 1KDX do terenu 1MNW, również nie stanowi zmiany generującej istotne nowe oddziaływania. Realizacja elementów obsługi komunikacyjnej, w tym m.in. ciągów pieszo – jezdnych, dopuszczona jest w ramach ustaleń ogólnych ocenianego projektu planu dla całego obszaru.

Zasadnicza zmiana funkcjonalna dotyczy terenu oznaczonego dotychczas jako 6ZP, który w projekcie planu przeznaczono pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną w ramach terenu 1MNW. W tym zakresie projekt planu wprowadza nową możliwość zagospodarowania, poprzez dopuszczenie lokalizacji zabudowy w obszarze dotychczas wyłączonym zasadniczo z zainwestowania. Możliwy rozwój inwestycyjny dotyczy powierzchni o charakterze nieużytku, porośniętego niską roślinnością spontaniczną, miejscami także obcymi gatunkami inwazyjnymi, w tym nawłocią. Opisana enklawa zieleni stanowi potencjalne siedlisko zwierząt, w tym np. ptaków oraz drobnych ssaków, nie można tu również wykluczyć pojawiania się płazów.

Biorąc pod uwagę przeznaczenie podstawowe i uzupełniające terenu 1MNW oraz ograniczoną skalę możliwego przyrostu zainwestowania, należy stwierdzić, że rozwój zagospodarowania w granicach analizowanego terenu, nie będzie wiązał się z istotnym negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca należy do form zagospodarowania o relatywnie niskim poziomie presji środowiskowej, jak również w przypadku analizowanego terenu, stanowi kontynuację istniejącego, dominującego sposobu użytkowania terenów sąsiednich.

W przedłożonym do oceny projekcie planu dopuszcza wybrane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów *Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko*. Wśród nich wymienia się przedsięwzięcia dotyczące realizacji i remontów infrastruktury technicznej, inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, podziemnego wydobywania kopalin oraz poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin i wód podziemnych. Realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zawsze wymaga uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przed realizacją tych inwestycji, konieczne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko. Ocena taka pozwala określić wpływ planowanych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska, w tym na wody powierzchniowe i podziemne, grunty, jakość powietrza (emisje zanieczyszczeń), hałas, a także na florę, faunę i krajobraz. W związku z faktem, iż analizowany teren znajduje się w zasięgu obszaru Natura 2000, realizacja inwestycji z katalogu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, może dodatkowo wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.

W analizowanym projekcie planu wprowadzono zapisy, mające na celu zapobieganie negatywnemu wpływowi na środowisko, w tym m.in. z zakresu ochrony powietrza, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi, czy ochrony wód.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Polityka zagospodarowania przestrzennego powinna przede wszystkim opierać się na podstawowej zasadzie, jaką jest **zrównoważony rozwój**, który w *Raporcie Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych* z 1987 r. został zdefiniowany jako „*rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie*”.

Zasada zrównoważonego rozwoju wpisuje się w poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym i z punktu widzenia ocenianego dokumentu cele te, należy odczytywać w jej kontekście.

Cele ochrony środowiska mające znaczenie z punktu widzenia ocenianego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały ujęte między innymi w dokumentach przedstawionych poniżej.

DOKUMENTY SZCZEBLA MIĘDZYNARODOWEGO

- a) *Konwencja o obszarach wodno – błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowa ptactwa wodnego (Konwencja Ramsarska)* ratyfikowana przez Polskę w 1978 r., której celem jest ochrona mokradeł: jezior, bagien, torfowisk, rzek i innych wód płynących, lagun, raf koralowych wybrzeży i zatok morskich, a ponadto sztucznych zbiorników wodnych jeśli są one ostoją ptaków.
- b) *Konwencja o różnorodności biologicznej (Rio de Janerio)* ratyfikowana przez Polskę w 1995 r., której celem jest m. in. ochrona różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym (krajobrazowym) oraz umiarkowane użytkowanie elementów różnorodności biologicznej.
- c) *Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (Konwencja Paryska)* ratyfikowana przez Polskę w 1976 r., której celem konwencji jest m.in. pobudzenie aktywności narodów do ochrony ich własnego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, wzmocnienie ochrony najcenniejszych obiektów o światowym znaczeniu, organizowanie pomocy intelektualnej, technicznej i finansowej krajom, które pomocy wymagają.
- d) *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., której celem jest ochrona wodnych i lądowych gatunków zwierząt wędrownych na obszarze całego ich zasięgu.
- e) *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja Klimatyczna)* ratyfikowaną przez Polskę w 1994 r., a której celem jest ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który nie powodowałby niebezpiecznych zmian w systemie klimatycznym. Dokument określa zasady, którymi powinny kierować się strony konwencji, aby zrealizować określone cele.

DOKUMENTY SZCZEBLA WSPÓLNOTOWEGO

- a) *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., a której celem jest zachowanie europejskich gatunków dzikich zwierząt i roślin oraz ich naturalnych siedlisk, zwłaszcza gatunków endemicznych, zagrożonych i ginących.
- b) *Europejska Konwencja Krajobrazowa* ratyfikowana przez Polskę w 2004 r., która dotyczy współdziałania państw na rzecz ochrony, zarządzania i planowania krajobrazu.
- c) *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW)* z dnia 23 października 2000 r., która ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i ma za cel osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód.

- d) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, ustanawiająca cele jakości powietrza na rzecz poprawy stanu zdrowia ludzkiego i jakości środowiska.*
- e) *Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku, której celem jest m. in. zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, a także stworzenie podstawy dla rozwijania środków wspólnotowych w zakresie obniżania hałasu z głównych źródeł.*
- f) *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, mająca na celu przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium Państw Członkowskich.*
- g) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona), która odnosi się do ochrony wszystkich gatunków ptactwa występujących naturalnie w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich. Ma ona na celu ochronę tych gatunków, gospodarowanie nimi oraz ich kontrolę i ustanawia reguły ich eksploatacji.*

DOKUMENTY SZCZEBŁA KRAJOWEGO

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczecelu międzynarodowym oraz wspólnotowym mają swoje odzwierciedlenie w obowiązującym w kraju ustawodawstwie. Podstawowe akty prawne z zakresu ochrony środowiska mające znaczenie dla oceny projektowanego dokumentu zostały przedstawione w rozdziale 1.2.

Generalnie oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stoi w sprzeczności z celami ochrony środowiska wskazanych powyżej dokumentów. Sposób w jaki realizacja planu wpłynie na poszczególne elementy środowiska został przedstawiony w kolejnych rozdziałach niniejszego opracowania, natomiast sposób w jaki w zapisach planu uwzględniono cele ochrony środowiska został przedstawiony w rozdziale 10.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Oddziaływania na środowisko, związane z realizacją ustaleń projektu planu będą zasadniczo następstwem przewidywanego rozwoju zabudowy o funkcji mieszkaniowej, w ramach proponowanego przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej **1MNW**, wyznaczonego kosztem terenu zieleni urządzonej **6ZP**, wskazanego w obowiązującym planie miejscowym. W tym zakresie projekt planu wprowadza nową możliwość zagospodarowania terenu poprzez dopuszczenie lokalizacji zabudowy w obszarze dotychczas wyłączonym zasadniczo z zainwestowania. To właśnie ta część obszaru stanowi przedmiot dalszej analizy pod kątem potencjalnych oddziaływań na środowisko.

W poniżej tabeli, przedstawiono charakterystykę typów potencjalnych oddziaływań – z ich rozdziałem na etap budowy oraz etap eksploatacji.

TABELA 3 Charakterystyka typów oddziaływań wynikających z realizacji nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania

TYP ODDZIAŁYWAŃ	ETAP BUDOWY	ETAP EKSPLOATACJI
BEZPOŚREDNIE	- wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy realizacji nowej zabudowy oraz infrastruktury towarzyszącej; - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach; - wzrost zanieczyszczeń pyłowych, emitowanych na skutek prowadzonych prac ziemnych, na etapie realizacji nowych przedsięwzięć; - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, w rejonie nowych terenów zainwestowanych.	- przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe formy zainwestowania; - zmniejszenie bioróżnorodności w rejonie nowej zabudowy oraz infrastruktury towarzyszącej; - wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych; - wzrost ilości wytwarzanych odpadów z rejonu nowych obiektów mieszkalnych; - wzrost emisji hałasu bytowego; - wzrost emisji hałasu komunikacyjnego.
POŚREDNIE	nie występują brak znaczących oddziaływań	generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych.
WTÓRNE	nie występują brak znaczących oddziaływań	dalsza synantropizacja szaty roślinnej oraz spadek bioróżnorodności w rejonie zabudowy.
SKUMULOWANE	krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych.	- kumulacja zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem budynków; - kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz bytowego; - synantropizacja szaty roślinnej i spadek bioróżnorodności w rejonie nowych terenów zainwestowanych.
KRÓTKOTERMINOWE	- hałas budowlany; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; - powstawanie odpadów budowlanych.	nie występują brak znaczących oddziaływań
DŁUGOTERMINOWE	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w rejonie nowych terenów zabudowy; - spadek bioróżnorodności.	- zmiany morfologii terenu, w przypadku prowadzenia prac niwelacyjnych; - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie nowej zabudowy i infrastruktury towarzyszącej; - emisja hałasu komunikacyjnego; - emisja zanieczyszczeń atmosferycznych.
STAŁE	zmiany ukształtowania powierzchni terenu.	- zmiany morfologii terenu związana z pracami niwelacyjnymi; - spadek bioróżnorodności. - zwiększenie udziału powierzchni szczelnych i utwardzonych.
CHWILOWE	- hałas budowlany; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; - powstawanie odpadów budowlanych.	zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

7.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000

OBSZARY NATURA 2000

Teren objęty projektem planu położony jest w zasięgu obszaru stanowiącego część europejskiej sieci Natura 2000, tj. **Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie (PLH 240003)**. Obszar ten został wyznaczony dla ochrony gatunków nietoperzy, jak również w celu zachowania siedlisk przyrodniczych, tj. zespołów leśnych w typie buczyn oraz muraw galmanowych. Dla analizowanego obszaru naturalnego sporządzono plan zadań ochronnych, w ramach którego dokonano identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń, określono cele działań ochronnych oraz wskazano działania ochronne wraz z podmiotami odpowiedzialnymi za ich realizację i obszarami ich wdrażania.

Jak wskazano powyżej, analizowany obszar Natura 2000 został powołany w celu ochrony nietoperzy oraz siedlisk przyrodniczych o charakterze lasów i muraw galmanowych. Zasięg⁴⁰ siedlisk nietoperzy, istotnych dla obszaru, wskazywanych w planie zadań ochronnych jako przedmioty ochrony, tj. nocka Bechsteina oraz nocka dużego, jak

⁴⁰ Dane przestrzenne przekazane przez RDOŚ w Katowicach na potrzeby sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego gminy Bytom

również zasięg siedlisk przyrodniczych, tj. siedliska muraw galmanowych 6130, kwaśnych buczyn 9110, żyznych buczyn 9130 oraz ciepłolubnych buczyn storczykowych 9150, w granicach Bytomia ogranicza się zasadniczo do terenów leśnych, położonych na północy miasta, w obszarze kompleksu Lasu Bytomskiego, tym samym, teren objęty projektem planu miejscowego, położony jest poza zasięgiem ww. siedlisk. Z uwagi na powyższe stwierdza się, że realizacja zamierzeń planistycznych nie będzie wiązała się z bezpośrednią ingerencją we wskazane siedliska, ze względu na brak przestrzennego pokrycia ich zasięgu z obszarem projektu planu.

Wpływ na środowisko ocenianych zamierzeń planistycznych, dotyczy zasadniczo możliwości rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej w ramach proponowanego przeznaczenia terenu **1MNW**, wyznaczonego kosztem terenu zieleni urządzonej **6ZP**, wskazanego w obowiązującym planie miejscowym. Teren ten obejmuje powierzchnie nieużytkowane, porośnięte roślinnością spontaniczną, głównie niską, zielną. Likwidacja części porastającej teren roślinności, związana z rozwojem zabudowy oraz infrastruktury towarzyszącej, będzie prowadziła do lokalnego ograniczenia powierzchni biologicznie czynnych, a tym samym do zmniejszenia siedlisk sprzyjających występowaniu owadów stanowiących bazę pokarmową nietoperzy. Niemniej z uwagi na niewielką powierzchnię terenu potencjalnego rozwoju zabudowy, w odniesieniu do całego obszaru ostoi, oddziaływanie to nie spowoduje znaczącego ograniczenia żerowisk tych zwierząt. Zamierzenia projektowe dopuszczają możliwość rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tj. typu zabudowy, który zasadniczo nie stanowi również potencjalnej przeszkody terenowej dla przelatujących nietoperzy. W zapisach projektu planu, określono maksymalną wysokość zainwestowania do 16,0 m dla budowli oraz 10,0 dla budynków.

Zgodnie z informacjami prezentowanymi na rysunku projektu planu, jak również informacjami zawartymi w sporządzonych na potrzeby zamierzeń planistycznych dokumentacjach, określających warunki geologiczne i górnicze zachodniej części terenu objętego projektem planu, analizowany obszar położony jest w zasięgu terenów objętych historyczną, płytką eksploatacją rudną związaną z wydobywaniem rud żelaza. Eksploatacja prowadzona była tu na niewielkich głębokościach, również z wykorzystaniem wyrobisk pionowych, mających połączenie z powierzchnią (dawne szybiki). Miejsca występowania dawnych szybików rudnych zidentyfikowano w granicach terenu objętego projektem planu także w obszarze zmiany przeznaczenia terenu z **6ZP** na **1MNW**, tj. w rejonie, gdzie projekt planu wprowadza nową możliwość zagospodarowania terenu. Obszary podziemnych wyrobisk mogą stanowić potencjalne miejsca hibernacji nietoperzy, a dawne szybiki rudne mogą stanowić potencjalne miejsca wlotowe do podziemnych wyrobisk, o ile zachowana jest ich drożność. Niemniej, jak wykazano w sporządzonej dokumentacji geologiczno – inżynierskiej, zidentyfikowane wyrobiska mające połączenie z powierzchnią, zostały zlikwidowane. Przybliżoną lokalizację dawnych szybików wyznaczają obecne w terenie kopce ziemne. Zaznacza się równocześnie, że wykonane na potrzeby rozpoznania warunków podłoża badania i analizy, stanowiące podstawę cytowanych w niniejszej prognozie dokumentacji geologicznych, miały na celu określenie możliwości zmiany przeznaczenia terenu w planie miejscowym. Badania geologiczno – inżynierskie miały charakter punktowy, a przedstawienie przestrzenne wyników badań jest wypadkową interpretacji rezultatów w poszczególnych punktach i może się nieco różnić od warunków rzeczywistych. Z uwagi na powyższe, za korzystne uznaje się przeprowadzenie ponownej szczegółowej weryfikacji warunków gruntowych w zakresie drożności potencjalnych wlotów nietoperzy do podziemi, na etapie projektu budowlanego inwestycji. W kontekście położenia terenu w granicach obszaru Natura 2000, w przypadku stwierdzenia istnienia drożnych wlotów bądź dostępnych przestrzeni podziemnych, wskazane może być przeprowadzenie oględzin przyrodniczych ukierunkowanych na wykluczenie wykorzystania ich przez nietoperze. Działania takie wpisują się w zasadę przezorności.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, uwzględniono położenie terenu opracowania w zasięgu Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie, w tym poprzez wskazanie ww. informacji na rysunku projektu planu. W treści uchwały jednoznacznie określono, że obszar planu położony jest w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie o symbolu PLH240003, zatwierdzonego decyzją Komisji Europejskiej 2008/25/WE z dnia 13 listopada 2007 r., dla którego obowiązują działania zawarte w planie zadań ochronnych – zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003, zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2015 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 oraz zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 20 lipca 2023 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003. Z uwagi na lokalizację analizowanego terenu w zasięgu obszaru Natura 2000, w treści uchwały ujęto także zapis ustalający nakaz realizacji zabudowy i zagospodarowania terenów, w tym lokalizowania inwestycji i przedsięwzięć – zgodnie z ww. planem zadań ochronnych.

7.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY

Realizacja nowej zabudowy kubaturowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w obszarze zmiany przeznaczenia terenu z 6ZP na 1MNW, tj. w rejonie, gdzie projekt planu wprowadza możliwość rozwoju zagospodarowania terenu w zasięgu powierzchni biologicznie czynnych, będzie wiązała się z bezpośrednim i trwałym naruszeniem powierzchni ziemi, wynikającym z prowadzenia prac budowlanych. W związku z niwelacją powierzchni (wykonywaniu wykopów i przesuwanu mas ziemnych), lokalizacją fundamentów, bądź podbudowy, a także utworzeniem powierzchni utwardzonych czy szczelnych dojdzie do trwałego przekształcenia powierzchni ziemi. W rejonie prac będzie dochodziło do zebrania wierzchniej warstwy gleby i wskutek prac niwelacyjnych lokalnego przemieszania jej poziomów genetycznych. Na skutek rozwoju zainwestowania, dojdzie do trwałego zmniejszenia się udziału powierzchni biologicznie czynnych na rzecz powierzchni utwardzonych czy szczelnych. Przyrost powierzchni szczelnych kosztem powierzchni biologicznie czynnych prowadził będzie w sposób bezpośredni do ograniczenia możliwości infiltracji wód w głąb ziemi. W przypadku przyrostu powierzchni utwardzonych lub szczelnych kosztem obszarów biologicznie czynnych można mówić także o efekcie kumulacji w skali lokalnej z obszarami już zabudowanymi.

Powierzchnie biologicznie czynne na terenach bezpośrednio przylegających do realizowanych obiektów budowlanych będą w czasie budowy podlegały oddziaływaniom mechanicznym na przykład w postaci rozjeżdżania lub wydeptywania. Wraz z naruszeniem powierzchni ziemi, przekształceniom będzie podlegać szata roślinna, która w rejonie budowanych obiektów zostanie trwale usunięta, a na terenach przylegających na skutek oddziaływań mechanicznych będzie zasadniczo podlegała długoterminowej synantropizacji.

Pośrednio w perspektywie długoterminowej, na analizowanym obszarze może dochodzić do wtórnych oddziaływań na glebę i grunty, związanych z przyrostem zainwestowania. Rozwój zabudowy mieszkaniowej wiąże się z intensyfikacją ruchu pojazdów w obrębie układu komunikacyjnego, co sprzyja wtórnej depozycji zanieczyszczeń komunikacyjnych do gleb. Potencjalnym źródłem zanieczyszczeń mogą być emisje pochodzące z indywidualnych systemów grzewczych nowych budynków.

Analizując ustalenia szczegółowe, dotyczące terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wynikające z zapisów obowiązującego planu miejscowego (dla terenów 10MN, 11MN) oraz ustalenia zawarte w ocenianym projekcie planu (dla terenu 1MNW), należy zauważyć, że w ocenianym projekcie planu, zwiększono z 30% do 40% maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy, z jednoczesnym obniżeniem minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, z 40% na 30%. Z uwagi na fakt, że wskazany w obowiązującym planie teren 10MN oraz północna część terenu 11MN nie są dotychczas zainwestowane, rozwój zabudowy na nowych zasadach, wprowadzonych na mocy ocenianego projektu planu, może skutkować większym zajęciem powierzchni biologicznie czynnych w odniesieniu do rozwoju zagospodarowania realizowanego na podstawie obowiązujących ustaleń. Niemniej, przewidywana zmiana parametrów nie jest znacząca i nie przewiduje się, aby realizacja zainwestowania na nowych zasadach, skutkowała istotnym zwiększeniem presji na środowisko gruntowe.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i grunty, wynikające z ocenianych zamierzeń planistycznych, z uwagi na charakter analizowanego terenu oraz sąsiadujących obszarów zabudowy, będzie miało charakter zjawisk już występujących, a jedynie lokalnie pogłębiających się. Możliwy rozwój zabudowy na analizowanym obszarze, stanowi kontynuację zainwestowania analizowanego terenu oraz terenów przyległych, o charakterze nieuciążliwym.

W ocenianym projekcie planu, wprowadzono szczegółowe wskazania z zakresu ochrony powierzchni ziemi:

- 1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem;
- 2) nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną lub izolacyjną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych;
- 3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, ochronie środowiska gruntowego będą służyły wskazania dotyczące postępowania z odpadami:

- 1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;
- 2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów.

Ochronie powierzchni ziemi, w skali całego terenu, będzie służyło wskazanie minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej dla terenu **1MNW** na poziomie 30%

7.3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Wody powierzchniowe i podziemne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* oraz *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne*.

W granicach analizowanego terenu nie identyfikuje się naturalnych cieków powierzchniowych. W południowo – zachodniej części terenu, w obszarze zmiany przeznaczenia terenu z **6ZP** na **1MNW**, tj. w rejonie, gdzie projekt planu wprowadza możliwość rozwoju zagospodarowania terenu, wskazuje się na lokalizację rowu odwadniającego. Rów ten prawdopodobnie łączy zbiornik wodny zlokalizowany w południowo – wschodniej części terenu, przy budynku mieszkalnym, z ciekim przebiegającym poza zachodnią granicą opracowania. Rozwój zainwestowania w ramach przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w tej części obszaru, będzie skutkować przyrostem powierzchni uszczelnionych, a tym samym może potencjalnie powodować wzrost spływu wód opadowych z terenów zainwestowanych. Z uwagi na ukształtowanie przedmiotowego terenu, opisywany rów odwadniający może pełnić istotną funkcję w zapewnieniu prawidłowego odpływu wód z obszaru opracowania. W związku z powyższym, rozwój zagospodarowania powinien uwzględniać zachowanie funkcji odwodnieniowej rowu.

W południowej części terenu, w sąsiedztwie budynku jednorodzinnej, zlokalizowany jest niewielki zbiornik wodny, stanowiący element zagospodarowania posesji. Z uwagi na utrzymanie przeznaczenia w rejonie ww. terenu, jako terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, nie przewiduje się zmian w sposobie jego użytkowania. Tym samym, analizowane zamierzenia planistyczne nie stanowią przesłanek do likwidacji opisywanego zbiornika.

Rozwój zainwestowania kosztem powierzchni dotychczas funkcjonujących jako biologicznie czynne stanowi jeden z potencjalnych czynników oddziałujących na ilość i jakość zasobów wód podziemnych. Realizacja nowej zabudowy wiąże się z trwałym uszczelnieniem powierzchni ziemi w rejonie inwestycji, a także może skutkować wzrostem ilości powstających ścieków. Ograniczenie udziału powierzchni biologicznie czynnych, umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych, zasilających wody podziemne, może prowadzić do lokalnego zmniejszania się zasobów wód podziemnych, przesuszania gruntów oraz wzrostu tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych. Jednocześnie należy podkreślić, że w skali całego obszaru objętego projektem planu, możliwy rozwój zainwestowania jest ograniczony przestrzennie, zasadniczo do zmiany przeznaczenia terenu z **6ZP** na **1MNW**, a zatem skala potencjalnych oddziaływań nie będzie znacząca. Realizacja przyszłego zainwestowania, z uwzględnieniem ustaleń szczegółowych dla przeznaczenia terenu **1MNW**, dotyczących maksymalnej powierzchni zabudowy oraz minimalnego odsetka powierzchni czynnych, pozwoli na ochronę analizowanego terenu przed nadmiernym, nieodwracalnym uszczelnieniem powierzchni ziemi oraz zapewni odpowiedni udział powierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych, zasilających wody podziemne. Wpływ na wody podziemne, będzie uzależniony od ostatecznie zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno – ściekowej.

W zapisach analizowanego projektu planu, w zakresie ochrony wód ustala się:

- 1) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników we własnym zakresie w obrębie działki;
- 2) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
- 3) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;
- 4) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych.

W zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych oraz deszczowych ustala się:

- 1) odprowadzanie ścieków sanitarnych i deszczowych do kanalizacji miejskiej, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- 3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 4) sukcesywna budowa rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej.

W odniesieniu do przytoczonych powyżej zapisów, za szczególnie korzystny, w kontekście ochrony zasobów wodnych, uznaje się zapis dotyczący nakazu opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników we własnym zakresie w obrębie działki. Powyższe założenie może potencjalnie przełożyć się na możliwość „zatrzymania” wód w miejscu wystąpienia opadów atmosferycznych oraz opóźnienia spływu powierzchniowego. Opóźnienie spływu, przy założeniu retencjonowania wód, może zmniejszyć ilość powstających ścieków, jak również może mieć korzystny wpływ na lokalny mikroklimat, a w przypadku gospodarczego wykorzystania (woda gromadzona np. w zbiornikach na deszczówkę), może przyczynić się do obniżenia kosztów utrzymania terenów zabudowy oraz ograniczenia strat ogólnych zasobów wodnych.

Ochronie wód będą służyły także zapisy dotyczące gospodarki odpadami.

Podkreśla się, że realizacja przyszłych przedsięwzięć, nie może być prowadzona w oderwaniu od przepisów prawa krajowego. Przestrzeganie obowiązującego ustawodawstwa oraz zapisów projektu planu miejscowego, powinno ograniczyć potencjalnie niekorzystny wpływ na wody.

GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH

Analizowany teren położony jest na styku dwóch triasowych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, tj. **GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice** (północna i centralna część terenu) oraz **GZWP nr 329 Zbiornik Bytom** (południowa część terenu).

Ustalenia ocenianego projektu planu miejscowego, nie przewidują działań mogących prowadzić do bezpośredniej ingerencji w struktury hydrogeologiczne ww. zbiorników ani do zmiany warunków ich funkcjonowania. Możliwy rozwój zainwestowania w odniesieniu do ustaleń obowiązującego planu miejscowego, ograniczono zasadniczo do południowo – zachodniej części terenu, tj. zmiany przeznaczenia terenu z **6ZP** na **1MNW**. Nieuciążliwy charakter możliwego nowego zainwestowania oraz ustalenie dla terenu zabudowy minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, będzie sprzyjało ochronie wód zbiorników, zarówno w kontekście bilansu ilościowego, jak również wpływu na stan chemiczny wód. Skala i charakter dopuszczonego na mocy ocenianego projektu planu zagospodarowania, a także zapisy projektu planu dotyczące gospodarki wodno – ściekowej oraz ochrony wód, nie stwarzają ryzyka istotnego pogorszenia jakości ani ilości zasobów wód zbiorników. W konsekwencji realizacja ustaleń projektu planu nie będzie wpływała negatywnie na możliwość ochrony i przyszłego użytkowania zasobów GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice oraz GZWP nr 329 Zbiornik Bytom.

Dla GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice, ustanowiono obszar ochronny.⁴¹ Dla całego obszaru ochronnego, wskazano zakazy dotyczące wykonywania robót i czynności w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, działalności górniczej sposobem odkrywkowym oraz w zakresie możliwości lokowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na

⁴¹ Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 25 września 2023 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 – Zbiornik Gliwice (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2023 r., poz. 7220)

środowisko. Dodatkowo, z uwagi na zróżnicowaną podatność GZWP na zanieczyszczenia oraz sposób użytkowania i zagospodarowania przestrzennego terenu zbiornika, obszar ochronny podzielono na podstrefy. Teren objęty projektem planu pozostaje w całości w zasięgu podobszaru B2. Dla podobszaru B2 nie wskazano dodatkowych ograniczeń gospodarowania terenami.

Biorąc pod uwagę oceniane zamierzenia planistyczne, wskazuje się, że objęcie całego przedmiotowego terenu przeznaczeniem terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, odpowiada na wskazane dla obszaru ochronnego GZWP ograniczenia. Wskazane w projekcie planu zapisy dotyczące gospodarowania wodami, w tym z zakresu gospodarki ściekowej odpowiadają zakazom wprowadzonym dla obszaru ochronnego GZWP. W zapisach projektu planu wprowadzono także ograniczenia dotyczące możliwości realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przewidziana możliwość rozwoju zainwestowania w rejonie terenu **1MNW**, ma ograniczony zasięg przestrzenny, a sam charakter przeznaczenia jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, również nie stoi w sprzeczności z wskazanymi ograniczeniami.

Co warto podkreślić, zgodnie z informacjami zawartymi w dokumentacji geologiczno – inżynierskiej, sporządzonej na potrzeby zmiany przeznaczenia terenu zieleni urządzonej na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w granicach terenu badań, do głębokości rozpoznania tj. 8,0 m. p.p.t., stwierdzono występowanie gruntów bardzo słaboprzepuszczalnych i półprzepuszczalnych tj. jednorodny i ciągły kompleks glin zwałowych. Utwory te stanowią naturalną barierę izolacyjną od powierzchni, przed ewentualnym negatywnym oddziaływaniem dla wód podziemnych, związanych z zidentyfikowanymi triasowymi GZWP – Zbiornik Gliwice i Zbiornik Bytom.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, uwzględniono położenie analizowanego terenu w zasięgu GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice oraz w zasięgu wyznaczonego dla ww. zbiornika obszaru ochronnego, jak również uwzględniono położenie analizowanego terenu w zasięgu GZWP nr 329 Zbiornik Bytom. Wskazano także, że ze względu na położenie obszaru planu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice wraz z ustanowionym obszarem ochronnym, obowiązują działania zawarte w rozporządzeniu Wojewody Śląskiego z dnia 25 września 2023 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 – Zbiornik Gliwice.

Ponadto, w zakresie ochrony GZWP, wprowadzono następujące zapisy dotyczące ochrony wód:

- 1) ze względu na położenie części obszaru planu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 329 Bytom na obszarze tym zakazuje się:
 - a) realizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, odpady oraz emitowane pyły i gazy,
 - b) realizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego;
- 2) ze względu na położenie części obszaru planu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 330 Gliwice wraz z ustanowionym obszarem ochronnym, na obszarze tym obowiązują działania zawarte w rozporządzeniu Wojewody Śląskiego z dnia 25 września 2023 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 – Zbiornik Gliwice.

7.3.1. WPLYW NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD

Teren objęty opracowaniem położony jest w obszarze zlewni **Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie Bytomka (PLRW60000611649)**. W granicach obszaru opracowania nie przepływają ciekі istotne dla ww. JCWP, a teren ten stanowi jedynie fragment zlewni opisanej JCWP.

Wskazana JCWP charakteryzują się złym stanem ogólnym wód, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona. Stan chemiczny oraz potencjał ekologiczny JCWP został określony jako zły, co determinowane jest poprzez presję antropogeniczną, związaną z bezpośrednią ingerencją w koryta cieków istotnych, jak również presją wpływającą na jakość wód, w tym obejmującą m.in. dopływ zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych i przemysłowych. Cele środowiskowe dla analizowanej JCWP zostały złagodzone oraz objęte odstępstwami czasowymi, przy zachowaniu zasady braku pogorszenia stanu wód oraz konieczności realizacji działań naprawczych w skali zlewni, wskazanych w planach gospodarowania wodami (IIaPGW).

Możliwy przyrost zainwestowania, wynikający z założeń analizowanego projektu planu, nie dotyczy obszarów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie cieków istotnych z punktu widzenia ww. JCWP. Przyszłe zamierzenia budowlane, nie będą związane z bezpośrednią ingerencją w koryta tych cieków, tym samym nie przewiduje się pogłębienia presji hydromorfologicznych wskazywanych dla przedmiotowej JCWP. Możliwy rozwój zainwestowania dotyczy funkcji o niskiej uciążliwości, tj. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i przy uwzględnieniu zapisów projektu planu, dotyczących ochrony wód, nie powinien w sposób znaczący i negatywny wpływać na stan chemiczny wód w obszarze zlewni JCWP. W kontekście zidentyfikowanych w IIaPGW presji dla JCWP (odpływ miejski, rozwój obszarów zurbanizowanych), ustalenia projektu planu mogą potencjalnie podtrzymywać istniejący poziom presji w zlewni, w ograniczonym zakresie również je pogłębiać, natomiast nie generują mechanizmów prowadzących do ich istotnego wzrostu. Oddziaływania mają charakter pośredni oraz rozproszony w skali całego obszaru zlewni.

Teren objęty projektem planu, położony jest w obszarze **Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 129 (PLGW6000129)**. Wskazana JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym oraz słabym stanem ilościowym, a jej stan ogólny określono jako słaby. Stan wód JCWPd determinowany jest zarówno przez presje ilościowe (pobór wód, odwodnienie wyrobisk górniczych z rejonu GZW), jak również chemiczne (rolnictwo, gospodarka komunalna). Celem środowiskowym opisywanej JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego oraz brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego w zakresie bilansu wodnego. Dla ww. JCWPd określono ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych, jak również przyjęto odstępstwo od osiągnięcia celów środowiskowych, polegające na ich złagodzeniu.

Realizacja nowego zainwestowania w obszarze projektu planu miejscowego, będzie związana z oddziaływaniem przede wszystkim o charakterze lokalnym. Można się tu spodziewać, iż na skutek wprowadzenia nowych obiektów budowlanych, a co za tym idzie, utworzenia powierzchni szczelnych, zmniejszy się obszar alimentacyjny dla wód podziemnych, niemniej z uwagi na ograniczoną powierzchnię możliwego przyrostu zainwestowania, wynikającego z zamierzeń planistycznych oraz ze względu na charakter potencjalnego zagospodarowania (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna), nie przewiduje się, aby docelowa i pełna realizacja zainwestowania, spowodowała powstanie czynników, mogących w sposób znaczący i negatywny wpływać na wody podziemne, zarówno w kontekście bilansu wodnego jak i wpływu na stan chemiczny wód. Za istotny w kontekście ochrony JCWPd uznaje się ujęty w projekcie planu zapis, dotyczący nakazu opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników we własnym zakresie w obrębie działki, który może przyczynić się do ochrony zasobów wodnych, co jest działaniem korzystnym, z uwagi na słaby stan ilościowy z zakresu bilansu wodnego opisywanej JCWPd. Ochronie wód podziemnych, będzie służyło ustalenie w zapisach projektu planu minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej dla przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz ustalenie zapisów z zakresu ochrony wód podziemnych, gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami. Ostateczna skala wpływu na wody podziemne, uzależniona będzie od zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno – ściekowej.

Podsumowując, realizacja założeń projektu planu, przy uwzględnieniu przepisów zawartych w obowiązującym ustawodawstwie oraz zapisów wprowadzonych na mocy planu, nie będzie miała znaczącego wpływu na stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, ani na możliwość utrzymania bądź osiągnięcia ich celów środowiskowych.

7.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE

Realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w obszarze zmiany przeznaczenia terenu z 6ZP na 1MNW, tj. w rejonie, gdzie projekt planu wprowadza możliwość rozwoju zagospodarowania terenu, będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego na etapie budowy jak również na etapie eksploatacji.

Na etapie realizacji zainwestowania w ramach proponowanego przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza będą pojazdy i budowlane maszyny spalinowe, pracujące przy budowie obiektów kubaturowych bądź realizacji towarzyszącej infrastruktury. Emisja ta jednak będzie miała charakter niezorganizowany i ograniczony do czasu trwania etapu budowy. Realizacja poszczególnych obiektów

w ramach planowanego terenu zabudowy będzie rozciągnięta w czasie, a jednostkowe efekty emisji do powietrza na etapie realizacji nie będą się kumulowały. Ze względu na niewielką powierzchnię terenu, gdzie dokonano zmiany przeznaczenia, tym samym ograniczony możliwy przyrost zainwestowania, realizacja założeń ocenianego projektu planu nie będzie wiązała się z wpływem znaczącym i negatywnym na ogólny stan aerosanitarny powietrza, na etapie budowy.

Na etapie eksploatacji, emisja do powietrza może wiązać się przede wszystkim z procesem grzewczym. Obecnie w rejonie terenu objętego projektem planu nie funkcjonuje zdalaczynna sieć ciepłownicza, co w praktyce może oznaczać, że ogrzewanie nowych budynków mieszkalnych odbywać się będzie w oparciu o rozwiązania indywidualne. Należy jednak podkreślić, że skala emisji uzależniona będzie od rodzaju wykorzystywanych źródeł ciepła oraz sprawności urządzeń grzewczych. Za najmniej korzystny uznaje się wariant, w którym do celów grzewczych wykorzystywane będą konwencjonalne źródła ciepła, takie jak np. węgiel, olej opałowy czy drewno opałowe, których spalanie może stanowić istotne źródło emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. W przypadku zastosowania nowoczesnych, niskoemisyjnych źródeł ciepła, w tym instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii (np. instalacje fotowoltaiczne wspomagające system grzewczy), emisja zanieczyszczeń do powietrza będzie istotnie ograniczona, a w niektórych przypadkach może mieć charakter marginalny. Z uwagi na możliwą realizację nowej zabudowy, należy spodziewać się zwiększenia ruchu komunikacyjnego w rejonie analizowanego terenu. Wzrost natężenia ruchu, związany z dojazdem do nowej zabudowy, będzie przekładał się na wzrost emisji spalin samochodowych. Efekt emisji z poszczególnych źródeł, tj. komunalnych i komunikacyjnych, będzie się lokalnie kumulował. Niemniej, ze względu na zasadniczo niewielki możliwy przyrost zainwestowania, realizacja założeń ocenianego projektu planu nie będzie wiązała się z wpływem znaczącym i negatywnym na ogólny stan aerosanitarny powietrza, w tym na etapie eksploatacji.

Przeciwdziałaniu i ograniczaniu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych będą służyły zapisy ujęte w projekcie planu.

W zakresie ochrony powietrza, ustala się:

- 1) nakaz zapobiegania powstawaniu emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni surowców i materiałów pyłących.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło, ustala się:

- 1) dostawa ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Jak przedstawiono powyżej, w ocenianym projekcie planu miejscowego, ujęto szereg zapisów ograniczających potencjalnie negatywne oddziaływanie na stan sanitarny powietrza. Istotnym zapisem jest wskazanie na możliwość pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, co jest aspektem korzystnym, w kontekście dążenia do poprawy jakości powietrza. Wynika to głównie z faktu, iż pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych jest zasadniczo zjawiskiem bezemisyjnym, a zastosowanie ww. systemów w szerszej skali, przyczynia się do obniżenia bilansu emisji do atmosfery w skali miasta, poprzez brak konieczności spalania paliw kopalnych, w tym np. węgla kamiennego, które są głównym dostarczycielem zanieczyszczeń atmosferycznych. W kontekście wpływu na jakość powietrza atmosferycznego, za korzystny uznaje się ponadto wprowadzony na mocy ocenianego dokumentu zapis, dotyczący ochrony powierzchni ziemi, gdzie nakazuje się zagospodarowanie zielenią urządzoną lub izolacyjną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych. Wprowadzenie zadarnienia bądź nasadzeń roślin w rejonie powierzchni pozbawionych okrywy roślinnej, będzie wpływało na ograniczenie pylenia z tych powierzchni i przedostawania się substancji pyłowych do powietrza, co może stanowić szczególną uciążliwość, np. w okresach letnich suszy.

7.5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI

W ustaleniach ocenianego projektu planu, wprowadzono szereg zapisów ograniczających oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, w kontekście wpływu na ludzi. Najistotniejszym z nich jest wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć

mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii, wprowadzenie zapisów szczegółowych, dotyczących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jak również ustalenie, iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny. Zgodnie z przytoczonym zapisem należy przyjąć, że gospodarowanie w ramach poszczególnych terenów, nie może powodować oddziaływań wykraczających poza obszar nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny, a zatem potencjalne oddziaływania na ludzi, jak np. emisja zanieczyszczeń czy hałasu, nie powinny być powodem ewentualnych konfliktów społecznych.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOKONANEJ EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ

W kontekście oddziaływania na ludzi, kluczowe znaczenie mają uwarunkowania geologiczne – górnicze analizowanego terenu, wynikające z historycznej eksploatacji rudnej, które determinują warunki posadowienia przyszłej zabudowy oraz wymagają uwzględnienia przy ocenie bezpieczeństwa planowanego zagospodarowania.

Analizowany projekt planu stanowi realizację wniosków indywidualnych, złożonych w ramach procedury planistycznej, dotyczących włączenia terenu wskazanego w obowiązującym MPZP jako teren zieleni urządzonej 6ZP do terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Z uwagi na fakt, że analizowany teren położony jest w obszarze o silnie skrzepowanych uwarunkowaniach geologicznych – górniczych, wynikających z budowy geologicznej oraz historycznej działalności górniczej, wniosek o zmianę przeznaczenia terenu w planie miejscowym, w celu umożliwienia realizacji zabudowy mieszkaniowej, poprzedzono rozpoznaniem warunków podłoża. Obejmowało ono analizę historycznych materiałów archiwalnych, w tym kartograficznych, badania geofizyczne, roboty geologiczne oraz badania laboratoryjne gruntów. Na podstawie ww. analiz, sporządzono dokumentację specjalistyczną, w tym dokumentację z badań geofizycznych, opinię górniczo – geologiczną oraz dokumentację geologiczno – inżynierską, określającą warunki geologiczno – inżynierskie na potrzeby zmiany zagospodarowania przestrzennego.

Jak wykazano we wskazanych dokumentacjach, analizowany teren zlokalizowany jest w obszarze, gdzie w przeszłości prowadzono płytką eksploatację rudną na głębokości około 20 – 30 m p.p.t. W granicach terenu zidentyfikowano również zlikwidowane wyrobiska mające połączenie z powierzchnią (dawne szybiki rudne). W miejscach ich lokalizacji, widoczne są usypane kopce ziemne. Z uwagi na powyższe uwarunkowania, dla analizowanego terenu wskazano możliwość wystąpienia zagrożeń, tj. powstania deformacji, aż do deformacji nieciągłych włącznie, których rozmiar i czas wystąpienia nie są możliwe do jednoznacznego określenia. Uwarunkowania te stanowią istotną kwestię dla przyszłego rozwoju zabudowy. Wystąpienie deformacji nieciągłych, stanowi zagrożenie dla mienia i życia ludzi. Zgodnie z dokumentacją geologiczno – inżynierską, warunki gruntowe na terenie objętym analizą, określono generalnie jako złożone, a lokalnie, w rejonie występowania kopców ziemnych związanych z dawnymi szybikami, jako skomplikowane.

Jednocześnie, w sporządzonej dokumentacji geologiczno – inżynierskiej, zatwierdzonej decyzją Prezydenta Miasta Bytomia z marca 2025 r. (znak: ASE.6541.1.2025), na podstawie wykonanych wierceń, sondowań CPTU, badań laboratoryjnych oraz analizy materiałów archiwalnych, określono przydatność rozpoznanej części terenu do zabudowy oraz brak przeciwwskazań geologiczno – inżynierskich dla przekształcenia funkcji 6ZP w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Należy jednak podkreślić, że dokumentowaniem objęto jedynie fragment obecnego terenu **1MNW** (odpowiadający części dawnych terenów **10MN**, **6ZP**), a wykonane rozpoznanie miało charakter punktowy. W ustaleniach dokumentacji geologiczno – inżynierskiej oraz w decyzji zatwierdzającej wskazano, iż na etapie realizacji konkretnej inwestycji budowlanej zasadne jest uszczegółowienie badań podłoża gruntowego, w szczególności w zakresie rozpoznania warunków geologiczno – górniczych, w tym ewentualnego występowania wyrobisk poeksploatacyjnych, celem potwierdzenia bezpieczeństwa posadowienia obiektów.

Podsumowując, w świetle przeprowadzonych analiz oraz ustaleń dokumentacji geologiczno – inżynierskiej, nie stwierdzono przeciwwskazań geologiczno – inżynierskich dla zmiany przeznaczenia terenu wskazanego w obowiązującym MPZP jako teren zieleni urządzonej 6ZP, w kierunku terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Jednocześnie należy podkreślić, że teren położony jest w obszarze silnie skrzepowanych uwarunkowań geologicznych – górniczych, związanych z historyczną eksploatacją rudną, co wiąże się z możliwością wystąpienia deformacji podłoża, w tym deformacji nieciągłych. Z tego względu na etapie realizacji konkretnych inwestycji

budowlanych, zasadne jest dodatkowe szczegółowe rozpoznanie warunków podłoża gruntowego oraz uwzględnienie odpowiednich rozwiązań konstrukcyjnych zapewniających bezpieczeństwo przyszłego zagospodarowania.

Obszary płytkiej eksploatacji rudnej oraz lokalizacje dawnych szybów i szybików zostały przedstawione informacyjnie na rysunku projektu planu.

WYSTĘPOWANIE PŁYTKICH WÓD GRUNTOWYCH

Z dokumentacji geologiczno – inżynierskiej sporządzonej dla zachodniej części analizowanego terenu wynika, że podczas wykonanych wierceń do głębokości 8,0 m p.p.t., nie stwierdzono występowania ciągłego poziomu wód gruntowych. Wodę o zwierciadle swobodnym nawiercono jedynie lokalnie w dwóch otworach na głębokości 0,4 m i 0,5 m p.p.t., przy czym miała ona charakter infiltracyjny i okresowy, związany z utworami nasypowymi. W pozostałych otworach obserwowano jedynie niewielkie sączenia wód na głębokości od 0,4 m do maksymalnie 2,1 m.

W świetle powyższego należy przyjąć, że w analizowanym obszarze mogą występować lokalnie płytkie wody o charakterze okresowym, natomiast nie stwierdzono obecności stałego poziomu wód gruntowych w przypowierzchniowej strefie podłoża. W przypadku realizacji nowej zabudowy, należy uwzględnić stosowne rozwiązania z zakresu odwodnienia i gospodarki wodno – ściekowej, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez *Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy* w ramach *Systemu Osłony Przeciwsuwiskowej*⁴², w granicach opracowania, nie wskazuje się na występowanie naturalnych zagrożeń geologicznych w postaci osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z informacjami prezentowanymi ramach *Informatycznego Systemu Osłony Kraju*⁴³, w granicach analizowanego terenu, nie wyznacza się terenów zagrożonych wystąpieniem powodzi.

WARUNKI AEROSANITARNE

Realizacja ustaleń projektu planu, daje podstawę do rozwoju zabudowy w przyszłości, tym samym będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza – zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji. W fazie budowy emisja będzie pochodzić głównie z pojazdów i maszyn budowlanych i będzie miała charakter rozproszony i tymczasowy, ograniczony do zakończenia etapu budowy, a co za tym idzie, nie będzie trwale wpływała na stan powietrza. Z uwagi na charakter przeznaczenia terenu umożliwiającego rozwój zabudowy, tj. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na etapie eksploatacji emisja do powietrza może wynikać przede wszystkim z procesów grzewczych. W granicach analizowanego terenu oraz w jego sąsiedztwie, brak jest obecnie zdalaczynnej sieci ciepłowniczej. W związku z powyższym, należy spodziewać się, że ogrzewanie nowych budynków, realizowane będzie z wykorzystaniem indywidualnych rozwiązań. Wpływ procesów ciepłowniczych na jakość powietrza, zależeć będzie od przyjętej technologii, rodzaju paliwa i sprawności urządzeń grzewczych. Bardziej niekorzystne może być stosowanie paliw konwencjonalnych niskiej jakości, natomiast wykorzystanie gazu lub indywidualnych instalacji OZE, może znacząco ograniczyć emisję. Z uwagi a możliwy przyrost zainwestowania, należy spodziewać się także wzrostu ruchu kołowego oraz związanej z nim emisji spalin. W sezonie grzewczym może dochodzić do kumulacji emisji z ogrzewania i transportu.

W projekcie ocenianego planu miejscowego, wprowadzono zapisy z zakresu ochrony powietrza oraz ustalono zasady zaopatrzenia w ciepło. Realizacja zamierzeń planistycznych przy uwzględnieniu powyższych zapisów oraz zapisów obowiązującego prawa, nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na ogólny stan aerosanitarny powietrza w rejonie analizowanego terenu bądź całego miasta bądź regionu.

⁴² System Osłony Przeciwsuwiskowej, <https://mapa.osuwiska.pgi.gov.pl/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

⁴³ <http://mapy.isok.gov.pl/imap/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

KLIMAT AKUSTYCZNY

Określone tereny podlegają ochronie przed hałasem na mocy *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112). Dopuszczalne poziomy hałasu obowiązujące na poszczególnych terenach w myśl ww. rozporządzenia zostały przedstawione w poniższej tabeli.

TABELA 4 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

L.P.	RODZAJ TERENU	DOPUSZCZALNY DŁUGOOKRESOWY ŚREDNI POZIOM DŹWIĘKU A w dB			
		DROGI LUB LINIE KOLEJOWE		POZOSTAŁE OBIEKTY I DZIAŁALNOŚĆ BĘDĄCE ŹRÓDŁEM HAŁASU	
		L_{DWN} PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM DOBOM W ROKU	L_N PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM POROM NOCY	L_{DWN} PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM DOBOM W ROKU	L_N PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM POROM NOCY
1.	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowej d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	70	65	55	45

W ocenianym projekcie planu, przewidziano dopuszczenie możliwości rozwoju terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, który zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem podlega ochronie akustycznej. Klimat akustyczny w rejonie terenu objętego projektem planu, kształtowany jest przede wszystkim przez hałas komunikacyjny drogowy, pochodzący od ul. T. Boya – Żeleńskiego, przebiegającej za południową granicą terenu, w mniejszym stopniu przez hałas związany z prowadzoną działalnością gospodarczą w ramach pobliskich obiektów usługowo – magazynowych oraz hałas bytowy, związany z użytkowaniem przedmiotowego terenu oraz funkcjonowaniem pobliskiej zabudowy. Jak wynika z danych prezentowanych w ramach *Strategicznej mapy hałasu dla miasta Bytomia*, w bezpośrednim otoczeniu terenu objętego projektem planu, nie prowadzono pomiarów akustycznych. Zarówno ul. T. Boya – Żeleńskiego jak i pobliska zabudowa magazynowo – usługowa, nie zostały objęte analizą hałasu, w związku z czym, brak jest dokładnych danych pomiarowych, pozwalających na precyzyjną ocenę poziomu hałasu w tym rejonie. Należy jednak podkreślić, że wymienione źródła hałasu mają charakter lokalny i generalnie nie stanowią źródeł uciążliwości. Jak wynika z treści *Strategicznej mapy hałasu dla miasta Bytomia*, do najbliższych względem analizowanego terenu obiektów objętych pomiarami akustycznymi należą ulice: Suchogórska, Ptakowicka i W. Gombrowicza, przy czym wartości emitowanego hałasu od ww. dróg, w kontekście wskaźników L_{DWN} oraz L_N , nie wykazały występowania przekroczeń normatywnych poziomów dźwięku w granicach terenu objętego projektem planu, przyjmując jego

funkcję jako teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Z uwagi na powyższe nie stwierdza się, aby istniejące źródła hałasu stanowiły przeciwwskazanie dla realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w granicach terenu objętego projektem planu.

W kontekście oddziaływań akustycznych, wynikających z realizacji ocenianych zamierzeń planistycznych, można spodziewać się czasowego i lokalnego wzrostu hałasu, na etapie realizacji obiektów budowlanych i infrastruktury towarzyszącej, w rejonie terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, który zaprojektowano w miejscu wydzielenia 6ZP, ujętego w obowiązującym MPZP. Emisja dźwięku w fazie realizacji, związana będzie z prowadzeniem robót ziemnych i pracą sprzętu mechanicznego, w tym transportem materiałów na plac budowy, a także z pracą specjalistycznych urządzeń budowlanych takich jak np. koparki czy ładowarki. Źródłem najwyższego poziomu dźwięku są samochody ciężarowe transportujące materiały na plac budowy oraz urządzenia wykorzystujące krótkotrwałe sygnały ostrzegawcze biegu wstecznego, a także wszelkiego rodzaju młoty i zagęszczarki. Na etapie eksploatacji, można spodziewać się wzrostu ruchu pojazdów dojeżdżających do analizowanego terenu, w rejon nowej zabudowy. Zwiększony ruch pojazdów będzie wiązał się z wzrostem emisji hałasu do środowiska. Niemniej, uwagi na niewielką powierzchnię analizowanego terenu, a tym samym ograniczone możliwości lokalizacji nowej zabudowy, nie przewiduje się, aby obsługa komunikacyjna obszaru prowadziła do istotnego zwiększenia natężenia ruchu drogowego w jego otoczeniu. Funkcjonowanie terenu o funkcji mieszkaniowej, będzie związane z emisją hałasu bytowego, przy czym ten rodzaj oddziaływań akustycznych, również nie powinien powodować uciążliwości dla terenów sąsiednich.

Dla wyznaczonego w projekcie planu terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej **1MNW**, dopuszczono realizację usług z zakresu usług nieuciążliwych, przy założeniu, że usługi te mogą być realizowane wyłącznie jako wbudowane w budynek mieszkalny. Powyższe ustalenia ograniczają możliwość realizacji usług w ramach terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wyłącznie do działalności nieuciążliwej, co w sposób istotny ogranicza potencjalne oddziaływania akustyczne związane z funkcjonowaniem przyszłego zainwestowania.

W zapisach projektu planu miejscowego, zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) wskazuje się teren oznaczony symbolem 1MNW na którym obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE

Na analizowanym terenie oraz w jego sąsiedztwie brak jest instalacji bądź urządzeń stanowiących istotne źródło promieniowania niejonizującego.

W ocenianym projekcie planu miejscowego wprowadzono zapisy dotyczące zaopatrzenia w energię elektryczną, w tym zapis wskazujący na dostawę energii elektrycznej w oparciu o istniejącą i projektowaną sieć elektroenergetyczną. Infrastruktura elektroenergetyczna stanowi potencjalne źródło promieniowania elektromagnetycznego, jednak z uwagi na jej dystrybucyjny charakter, związany z obsługą zabudowy, nie stanowi zasadniczo źródła oddziaływań o znaczącym zasięgu przestrzennym. W ocenianym projekcie planu dopuszczono także możliwość stosowania indywidualnych urządzeń prądotwórczych wykorzystujących odnawialne źródła energii, z zastrzeżeniem, że zakazuje się lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, wykorzystujących energię wiatru – za wyjątkiem mikroinstalacji w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii oraz zakaz lokalizacji instalacji fotowoltaicznych, w tym ich urządzeń, za wyjątkiem instalacji fotowoltaicznych, w tym ich urządzeń, służących wyłącznie zaspokajaniu potrzeb zabudowy zlokalizowanej na tej samej działce budowlanej. Indywidualne systemy OZE, realizowane zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami, nie stanowią znaczącego źródła pól elektromagnetycznych. Należy również podkreślić, że przewidziany w projekcie planu charakter zagospodarowania terenu, nie jest związany z lokalizacją nowych, znaczących źródeł

promieniowania elektromagnetycznego, których oddziaływanie mogłoby powodować wystąpienie znaczącego negatywnego oddziaływania.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym w zapisach projektu planu ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem 1MNW obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

STREFY ODDZIAŁYWANIA OD CMENTARZA

Zgodnie z informacjami prezentowanymi na rysunku projektu planu, południowa część przedmiotowego terenu, położona jest w wyznaczonej strefie 500,0 m od granicy istniejącego cmentarza. Cmentarz ten znajduje się przy ul. Głogowskiej, na południowy – wschód od terenu opracowania.

Dla terenów położonych na obszarze niniejszego planu w strefie - **w odległości 500,0 m od granicy istniejącego cmentarza** - oznaczonej graficznie na rysunku planu, zakazuje się lokalizowania ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych.

7.6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Dziko występujące rośliny i zwierzęta podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz rozporządzeń wykonawczych.

Zgodnie z zapisami ww. ustawy, ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Część terenu objętego projektem planu, gdzie zaproponowano zmianę przeznaczenia terenu, wskazywanego w obowiązującym MPZP jako teren zieleni urządzonej 6ZP, w kierunku terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, obejmuje powierzchnie nieużytków, porośnięte w większości roślinnością spontaniczną, z udziałem pospolitych zielnych gatunków ruderalnych, w tym ekspansywnych i inwazyjnych. Zielen ta, stanowi potencjalne siedlisko oraz żerowisko dla wybranych gatunków fauny, przede wszystkim gatunków synantropijnych, w tym bezkręgowców, ptaków, drobnych ssaków owadożernych bądź gryzoni. Z uwagi na uwarunkowania środowiskowe, nie można tu również wykluczyć pojawiania się płazów. Ze względu na położenie terenu w granicach ostoi siedliskowej Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie, w granicach analizowanego terenu mogą pojawiać się także przedstawiciele nietoperzy.

W przypadku realizacji ustaleń projektu planu, nastąpi zmiana struktury użytkowania terenu, dotychczas objętego przeznaczeniem zieleni urządzonej, polegająca na częściowym przekształceniu istniejących powierzchni biologicznie czynnych na rzecz zabudowy mieszkaniowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Oddziaływania związane z rozwojem zainwestowania, obejmować będą przede wszystkim zajęcie części powierzchni biologicznie czynnych w rejonie realizowanej zabudowy, co wiązać się będzie z nieuniknionym przekształceniem istniejącej szaty roślinnej. Na etapie realizacji inwestycji, część roślinności zostanie trwale usunięta, natomiast w dalszej perspektywie, w otoczeniu zabudowy, możliwe będzie przekształcenie szaty roślinnej w kierunku zieleni urządzonej, m.in. w formie ogrodów przydomowych. Wraz z przekształceniem powierzchni biologicznie czynnych, stanowiących potencjalne siedlisko fauny, będzie dochodziło do wypierania bytujących tu zwierząt na tereny przyległe. Na etapie realizacji inwestycji może dochodzić do czasowego płoszenia zwierząt w rejonie placów budowy oraz do zmian lokalnych szlaków przemieszczania się zwierząt. Należy jednak podkreślić, że fauna występująca w rejonie analizowanego terenu, ma zasadniczo charakter synantropijny i jest przystosowana do funkcjonowania na terenach zurbanizowanych, tj. w sąsiedztwie siedzib ludzkich. Pośrednio, zajęcie powierzchni biologicznie czynnych, będzie wiązało się z ograniczeniem miejsc rozrodu wybranych grup bezkręgowców, w tym np. owadów, stanowiących bazę pokarmową dla zwierząt kręgowych.

Kwestią potencjalnie problemową z punktu widzenia oddziaływania na faunę, może być rozwój zainwestowania w kontekście zidentyfikowanych na analizowanym obszarze dawnych szybików porudnych, stanowiących potencjalne miejsca wlotu nietoperzy do podziemnych miejsc hibernacji. Jak wykazano w sporządzonej na potrzeby zmiany przeznaczenia terenu dokumentacji geologiczno – inżynierskiej, zidentyfikowane wyrobiska mające połączenie z powierzchnią, zostały już zlikwidowane. Jednocześnie zaznacza się, że wykonane na potrzeby rozpoznania warunków podłoża badania i analizy, miały charakter punktowy, a przedstawienie przestrzenne wyników badań jest wypadkową interpretacji rezultatów w poszczególnych punktach i może się nieco różnić od warunków rzeczywistych. Z uwagi na powyższe, za korzystne uznaje się przeprowadzenie ponownej szczegółowej weryfikacji warunków gruntowych w zakresie drożności potencjalnych wlotów nietoperzy do podziemi, na etapie projektu budowlanego inwestycji. W kontekście położenia terenu w granicach obszaru Natura 2000, w przypadku stwierdzenia istnienia drożnych wlotów bądź dostępnych przestrzeni podziemnych, wskazane może być przeprowadzenie oględzin przyrodniczych ukierunkowanych na wykluczenie wykorzystania ich przez nietoperze.

Jako kwestię potencjalnie problemową z punktu widzenia oddziaływania na gatunki chronione, wskazuje się także możliwą realizację zainwestowania, w obszarze, gdzie mogą potencjalnie występować płazy. W obszarze analizowanego terenu znajduje się rów odwadniający. W południowej części terenu, na posesji prywatnej, zlokalizowany jest niewielki zbiornik wodny. Elementy te mogą stanowić siedliska, sprzyjające okresowemu występowaniu płazów, które wykorzystują niewielkie zbiorniki wodne na potrzeby rozrodu, a wilgotne obniżenia terenu, w tym doliny cieków, do migracji. Nie można zatem z całą pewnością całkowicie wykluczyć tu pojawiania się przedstawicieli tej grupy zwierząt. Z tego względu, w myśl zasady przeczności, na etapie przygotowania inwestycji wskazane jest przeprowadzenie weryfikacji terenu pod kątem ewentualnego występowania płazów, w szczególności w rejonie rowu oraz pobliskiego zbiornika wodnego. W przypadku potwierdzenia ich obecności, prace inwestycyjne powinny być prowadzone z uwzględnieniem wymogów ochrony gatunkowej, w tym poprzez dostosowanie terminów robót oraz zastosowanie rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływania na te zwierzęta.

Pomimo występowania opisanych lokalnych oddziaływań na komponent przyrodniczy, jak również wykazania kwestii potencjalnie problemowych, należy stwierdzić, że zasadniczo realizacja ustaleń projektu planu nie będzie powodowała znaczących negatywnych oddziaływań na różnorodność biologiczną. Zapisem zawartym w ocenianym projekcie planu, wspierającym ochronę zasobów przyrodniczych, jest zapis, ustalający konieczność zachowania części powierzchni biologicznie czynnych w ramach terenu zabudowy, opisanych jako minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnych (na poziomie minimum 30%). Zachowanie udziału powierzchni biologicznie czynnych umożliwi zarówno potencjalne utrzymanie części istniejącej zieleni w obrębie terenu, bądź w przypadku konieczności jej całkowitego usunięcia, umożliwi w przyszłości wprowadzenie zieleni urządzonej. Nowe układy zieleni, mogą być w przyszłości zasiedlane przez gatunki synantropijnej fauny.

7.6.1. WPŁYW NA TERIOLOGICZNE KORYTARZE EKOLOGICZNE

Analizowany teren położony jest poza zasięgiem głównych korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy teriologicznych wyznaczonych na terenie kraju oraz wyznaczonych w ramach sieci ekologicznej obszaru województwa śląskiego.

Oceniane ustalenia planistyczne, nie będą wpływały na funkcjonalność korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy teriologicznych, wyznaczonych na terenie kraju oraz na obszarze województwa.

7.7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

7.7.1. LASY OCHRONNE

Lasy ochronne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach*.

W granicach terenu objętego projektem planu, nie występują lasy zaklasyfikowane jako lasy o funkcji ochronnej.

7.7.2. GRUNTY ROLNE I LEŚNE

Ochrona gruntów leśnych oraz gruntów rolnych wynika m.in. z *Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

W granicach terenu objętego projektem planu, nie występują grunty leśne.

W obszarze projektowanej zmiany przeznaczenia terenu, wskazywanego w obowiązującym MPZP jako teren zieleni urządzonej 6ZP, w kierunku terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, identyfikuje się grunty rolne, tj. użytki pastwiskowe (PsVI). Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, zmiana przeznaczenia opisanych gruntów na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, nie wymaga uzyskania zgody właściwego organu. Należy jednak zaznaczyć, że kwestie związane z ewentualnym wyłączeniem gruntów z produkcji rolnej, rozstrzygane są na etapie realizacji inwestycji budowlanej.

7.7.3. ZŁOŻA KOPALIN

Złoża surowców mineralnych podlegają ochronie na mocy Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze*.

W podłożu geologicznym analizowanego terenu nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych.

7.8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Obecne uwarunkowania krajobrazowe analizowanego terenu wynikają z działalności człowieka, w tym historycznego górnictwa rudnego, jak również z rozwoju osadniczego i rolnictwa. Analizowany teren położony jest w obszarze krajobrazów podmiejskich, gdzie dominującym typem zainwestowania jest niska zabudowa mieszkalna, której towarzyszą obszary użytków rolniczych. Zgodnie z dokumentem *Audytu krajobrazowego*, w granicach terenu objętego projektem planu, identyfikuje się jeden podtyp krajobrazu, tj. krajobraz miejscowości o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim (krajobraz typu podmiejskiego i osadniczego).

Głównym celem analizowanego dokumentu, jest zmiana przeznaczenia terenu, wskazywanego w obowiązującym MPZP jako teren zieleni urządzonej 6ZP, w kierunku terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zmiana ta obejmuje obszar o ograniczonym zasięgu przestrzennym, stanowiący fragment działki, położony w otoczeniu istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Wprowadzenie funkcji mieszkaniowej w obszarze zmiany przeznaczenia, będzie zatem kontynuacją istniejącego sposobu zagospodarowania terenów sąsiednich i będzie wpisywać się w uwarunkowania krajobrazowe, tj. w krajobraz podmiejski. Z uwagi na ograniczoną powierzchnię terenu objętego zmianą przeznaczenia oraz charakter dopuszczanej zabudowy, nie przewiduje się tu powstania elementów zaburzających strukturę krajobrazu, w tym np. lokowania negatywnych dominant krajobrazowych. Rozwój zabudowy jednorodzinnej w granicach analizowanego terenu, nie będzie prowadził do istotnej zmiany struktury krajobrazu ani do zaburzenia jego czytelności przestrzennej. Należy przy tym zaznaczyć, że ostateczny odbiór estetyczny przyszłego zagospodarowania uzależniony będzie od przyjętych rozwiązań architektonicznych i kompozycyjnych, wskazanych na etapie realizacji inwestycji, w tym m.in. bryły budynków, sposobu ich lokowania w granicach działki, przyjętej kolorystyki elewacji oraz zastosowanych materiałów wykończeniowych czy sposobu aranżacji zieleni towarzyszącej.

W ocenianym projekcie planu, określono zasady kształtowania krajobrazu, w tym:

- 1) zakaz stosowania sidingu elewacyjnego do wykończenia elewacji budynków;
- 2) zakaz stosowania na elewacji budynku kolorów jaskrawych lub fosforyzujących;
- 3) nakaz stosowania ujednoliconej kolorystyki elewacji i ujednoliconej kolorystyki dachów w granicach działki budowlanej.

7.9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOBRA MATERIALNE I ZABYTKI

W granicach analizowanego terenu nie identyfikuje się elementów dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej. Nie istnieją zatem przesłanki dla określenia zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej w ocenianym projekcie planu.

7.10. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych pogłębiają się w związku z czym stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej.

„Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) został przygotowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno - gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, a ponadto z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć na stan polskiego środowiska czy na wzrost gospodarczy.

Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być podejmowane jednocześnie z realizowanymi działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020 tj.: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Zaproponowano w nim cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi, stanowiąc ich uzupełnienie w kontekście adaptacji.

W przywołanym powyżej dokumencie SPA2020 ujęto między innymi następujące cele i kierunki działań:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
- 1.2. Adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
- 1.3. Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
- 1.4. Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
- 1.5. Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
- 1.6. Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Kierunki działań:

- 2.1. Stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
- 2.2. Organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1. Wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu
- 3.2. Zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

- 4.1. Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)
- 4.2. Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 5.1. Promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
- 5.2. Budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 6.1. Zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu
- 6.2. Ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych

Mając na uwadze charakter oraz szczegółowość ocenianego dokumentu planistycznego, a także sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu i jego uwarunkowania środowiskowe, należy stwierdzić, iż w kontekście powyższych wskazań, analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest związany przede wszystkim z sektorami gospodarki przestrzennej i obszarami zurbanizowanymi, a także z sektorami obejmującymi budownictwo i infrastrukturę i inne. Generalnie ustalenia projektu planu miejscowego wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych SPA 2020: 1.1, 1.3 i 1.5 w zakresie celu nr 1 oraz 4.2 w celu nr 4. Do ustaleń analizowanego projektu MPZP realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

- a) realizacja nowych obszarów zabudowy poza zasięgiem terenów szczególnego zagrożenia powodzią (kierunek 1.1 i 1.5);
- b) wyznaczenie dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej (kierunek 4.2);
- c) wprowadzenie zapisów ograniczających, dotyczących ochrony powietrza, w tym również z zakresu gospodarki cieplowniczej (kierunek 1.3 i 4.2);
- d) wprowadzenie zapisów ograniczających w kontekście ochrony wód, w tym z zakresu gospodarki wodno – ściekowej (kierunek 4.2).

W zakres kierunków przyjętych w SPA2020 wpisują się również inne ustalenia projektu planu, sprzyjające ograniczeniom wpływu na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 10.

8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Teren objęty projektem planu położony jest w odległości około 60 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie wynikające z realizacji założeń planistycznych, może wiązać się przede wszystkim z lokalnym wpływem na poszczególne komponenty środowiska, wynikającym z realizacji nowych obiektów budowlanych, w ramach już istniejącej struktury osadniczej. Oddziaływania te mogą dotyczyć niwelacji terenu, przekształcenia szaty roślinnej i siedlisk faunistycznych, powstawania ścieków i odpadów oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami ujętymi w projekcie planu oraz przepisami obowiązującego ustawodawstwa, będą miały generalnie charakter lokalny. Z tego względu realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Po przeprowadzonej analizie uwarunkowań środowiskowych terenu objętego projektem planu miejscowego, w kontekście proponowanych zamierzeń projektowych, zidentyfikowano dwie zasadnicze kwestie potencjalnie problemowe, wymagające szczególnego uwzględnienia na dalszych etapach inwestycyjnych. Kwestie te dotyczą uwarunkowań geologiczno – górniczych, istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz potencjalnych oddziaływań na wybrane grupy zwierząt, w tym powiązane z obszarem Natura 2000.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z HISTORYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI GÓRNICTWA RUDNEGO

Zasadniczą kwestią potencjalnie problemową, w kontekście oddziaływania na ludzi, są uwarunkowania geologiczno – górnicze analizowanego terenu, wynikające z przede wszystkim z historycznej eksploatacji rudnej, determinujące warunki rozwoju przyszłej zabudowy.

Analizowany projekt planu stanowi realizację wniosków indywidualnych, dotyczących włączenia terenu wskazanego w obowiązującym MPZP jako teren zieleni urządzonej 6ZP do terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Z uwagi na położenia analizowanego terenu w obszarze o silnie skrępowanych uwarunkowaniach geologiczno – górniczych, wynikających z budowy geologicznej oraz historycznej eksploatacji rudnej, zmianę

przeznaczenia poprzedzono szczegółowym rozpoznaniem warunków podłoża. Obejmowało ono analizę materiałów archiwalnych, badania geofizyczne, roboty geologiczne oraz badania laboratoryjne gruntów. Na podstawie przeprowadzonych analiz sporządzono dokumentację specjalistyczną, w tym m.in. dokumentację geologiczno – inżynierską określającą warunki geologiczno – inżynierskie na potrzeby zmiany zagospodarowania przestrzennego. Jak wykazały przeprowadzone badania oraz analizy, obszar w rejonie którego zaproponowano zmianę przeznaczenia terenu, położony jest w rejonie płytkiej eksploatacji rudnej. Zidentyfikowano tu również zlikwidowane wyrobiska mające połączenie z powierzchnią (dawne szybiki rudne), których przybliżoną lokalizację wyznaczają obecnie kopce ziemne. Z uwagi na powyższe uwarunkowania wskazano tu na możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych podłoża, stanowiących zagrożenie dla mienia oraz bezpieczeństwa ludzi. Zgodnie z dokumentacją geologiczno – inżynierską, warunki gruntowe na analizowanym terenie określono generalnie jako złożone, a lokalnie, tj. w rejonie kopców ziemnych związanych z dawnymi szybikami, jako skomplikowane. Jednocześnie w sporządzonej dokumentacji geologiczno – inżynierskiej, zatwierdzonej decyzją Prezydenta Miasta Bytomia z marca 2025 r. (znak: ASE.6541.1.2025), określono przydatność rozpoznanej części terenu do zabudowy oraz brak przeciwwskazań geologiczno – inżynierskich dla zmiany przeznaczenia terenu z funkcji 6ZP w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Niemniej, jak wskazano w decyzji zatwierdzającej ww. dokumentację, przeprowadzone badania miały charakter punktowy, a przedstawienie przestrzenne wyników badań jest wynikiem interpretacji rezultatów w poszczególnych punktach i może się nieco różnić od warunków rzeczywistych. W związku z tym nie można wykluczyć konieczności uszczegółowienia rezultatów przedstawionych badań.

ODDZIAŁYWANIA NA PRZYRODĘ

Kwestię potencjalnie problemową z punktu widzenia oddziaływania na faunę, z uwagi na położenie analizowanego terenu w granicach obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie, może być rozwój zainwestowania w kontekście zidentyfikowanych na analizowanym obszarze dawnych szybików porudnych, stanowiących potencjalne miejsca wlotu nietoperzy do podziemnych miejsc hibernacji. Jak wykazano w sporządzonej na potrzeby zmiany przeznaczenia terenu dokumentacji geologiczno – inżynierskiej, zidentyfikowane wyrobiska mające połączenie z powierzchnią, zostały już zlikwidowane. Jednocześnie zaznacza się, że wykonane na potrzeby rozpoznania warunków podłoża badania i analizy, miały charakter punktowy, a przedstawienie przestrzenne wyników badań jest wypadkową interpretacji rezultatów w poszczególnych punktach i może się nieco różnić od warunków rzeczywistych. Nie można zatem jednoznacznie wykluczyć obecności wlotów do podziemnych miejsc hibernacji na analizowanym terenie.

Jako kwestię potencjalnie problemową z punktu widzenia oddziaływania na gatunki chronione, wskazuje się także możliwą realizację zainwestowania, w obszarze, gdzie mogą okresowo przebywać płazy. W południowej części terenu objętego projektem planu znajduje się niewielki zbiornik wodny, od którego poprowadzono rów odwadniających w kierunku zachodnim, tj. przez teren objęty zmianą przeznaczenia. Zbiornik wodny może stanowić potencjalne miejsce rozrodu płazów, natomiast w rejonie rowu zwierzęta te mogą potencjalnie migrować. Nie można zatem wykluczyć, że rozwój zabudowy w opisywanym obszarze, nie będzie wiązał się z oddziaływaniem na płazy.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Teren objęty projektem planu położony jest w zasięgu obszaru Natura 2000, tj. **Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie (PLH 240003)**, ustanowionego w celu ochrony nietoperzy i ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych o charakterze buczyn i muraw galmanowych. Przedmiotowy teren położony jest poza zasięgiem siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony ostoi, tj. siedliska nocka Bechsteina i nocka dużego oraz siedliska muraw galmanowych i buczy kwaśnych, żyznych oraz ciepłolubnych storczykowych, wskazywanych w planie zadań ochronnych obszaru naturalnego. Z uwagi na powyższe, realizacja ustaleń ocenianego projektu planu miejscowego nie będzie wiązała się z bezpośrednią ingerencją w te siedliska.

Wpływ ocenianych zamierzeń planistycznych na obszar Natura 2000 związany jest przede wszystkim z możliwością rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w ramach terenu **1MNW**, wyznaczonego kosztem części terenu zieleni urządzonej **6ZP**, wskazanego w obowiązującym MPZP. Teren ten obejmuje powierzchnie nieużytkowane, porośnięte głównie roślinnością zielną. Rozwój zabudowy oraz infrastruktury towarzyszącej może prowadzić do lokalnego ograniczenia powierzchni biologicznie czynnych, a tym samym do zmniejszenia siedlisk sprzyjających występowaniu owadów, stanowiących bazę pokarmową nietoperzy. Jednakże z uwagi na niewielką powierzchnię terenu potencjalnego rozwoju zabudowy, w odniesieniu do całego obszaru ostoi, oddziaływanie to nie będzie powodowało znaczącego ograniczenia żerowisk tych zwierząt. Jednocześnie, potencjalny rozwój zabudowy, nie będzie stanowił istotnej przeszkody terenowej dla przelatujących nietoperzy, z uwagi na przyjętą formę zainwestowania, tj. niską zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.

Analizowany teren położony jest w obszarze historycznej płytkiej eksploatacji rudnej. W jego zasięgu identyfikuje się ponadto dawne szybiki rudne, które mogły stanowić potencjalne wloty nietoperzy do podziemnych wyrobisk, stanowiących możliwe miejsca hibernacji. Szybiki rudne na analizowanym terenie, zgodnie z informacjami zamieszczonymi w dokumentacji geologiczno – inżynierskiej zostały zlikwidowane. Niemniej, z uwagi na punktowy charakter przeprowadzonych badań podłoża gruntowego analizowanego terenu, nie można całkowicie wykluczyć występowania innych miejsc wlotowych. W związku z tym, w myśl zasady przeczności, zasadne jest, aby na etapie projektowania inwestycji zweryfikować stan podłoża w zakresie ewentualnej identyfikacji potencjalnych wlotów do podziemnych przestrzeni, w celu minimalizacji wpływu na nietoperze na etapie inwestycyjnym.

Oceniany projekt planu uwzględnia położenie obszaru opracowania w granicach Natura 2000 poprzez wskazanie ww. informacji na rysunku projektu planu oraz wprowadzenie obowiązku realizacji zagospodarowania zgodnie z planem zadań ochronnych przyjętym dla ostoi. Rozwiązanie to stanowi mechanizm zapobiegający powstawaniu oddziaływań sprzecznych z celami ochrony.

Podsumowując, nie przewiduje się aby realizacja ustaleń projektu mogła prowadzić do wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 ani wpływać negatywnie na jego integralność. Konieczność zachowania ostrożności dotyczy jedynie realizacji inwestycji w rejonie obszarów historycznej działalności górniczej. Co do zasady, oceniane zamierzenia planistyczne nie stanowią zagrożenia dla ostoi.

W ustaleniach ocenianego projektu planu, wprowadzono szereg zapisów ograniczających oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, w kontekście wpływu na środowisko oraz na ludzi. Jednym z najistotniejszych zapisów w kontekście oddziaływania na ludzi, jest wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii oraz ustalenie, że zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny. Powyższe ustalenia, ograniczają możliwość realizacji inwestycji, których oddziaływanie mogłoby wpływać negatywnie na obszary sąsiadujące, w tym spowodować wystąpienie czynników zagrażających życiu lub zdrowiu ludzi. Pomimo, iż w granicach objętych projektem MPZP dopuszczono realizację wybranych przedsięwzięć, zaliczanych do grupy

inwestycji mogących oddziaływać znacząco na środowisko, to świetle przytoczonych zapisów oraz przy uwzględnieniu przepisów odrębnych prawa krajowego, generalnie nie przewiduje się, aby realizacja założeń planistycznych, prowadziła do wystąpienia oddziaływań znaczących i negatywnych, powodujących szkody w środowisku.

Sposób w jaki w ocenianym dokumencie ujęto ustalenia służące ochronie i ograniczeniu oddziaływania na poszczególne elementy środowiska został przedstawiony poniżej.

10.1. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W zakresie ochrony powietrza, ustala się:

- 1) nakaz zapobiegania powstawaniu emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni surowców i materiałów pyłących.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło, ustala się:

- 1) dostawa ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii.

10.2. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI ORAZ WÓD

W ocenianym projekcie planu, wprowadzono szczegółowe wskazania z zakresu ochrony powierzchni ziemi, w tym:

- 1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem;
- 2) nakaz zagospodarowania zieleni urządzoną lub izolacyjną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych;
- 3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

W zapisach analizowanego projektu planu, w zakresie ochrony wód ustala się:

- 1) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników we własnym zakresie w obrębie działki;
- 2) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
- 3) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;
- 4) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych,
- 5) ze względu na położenie części obszaru planu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 329 Bytom na obszarze tym zakazuje się:
 - a) realizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, odpady oraz emitowane pyły i gazy,
 - b) realizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego;
- 6) ze względu na położenie części obszaru planu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 330 Gliwice wraz z ustanowionym obszarem ochronnym, na obszarze tym obowiązują działania zawarte w rozporządzeniu Wojewody Śląskiego z dnia 25 września 2023 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 – Zbiornik Gliwice.

W zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych oraz deszczowych ustala się:

- 1) odprowadzanie ścieków sanitarnych i deszczowych do kanalizacji miejskiej, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- 3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 4) sukcesywna budowa rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, ochronie środowiska gruntowo – wodnego będą służyły wskazania dotyczące postępowania z odpadami, w tym:

- 1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;
- 2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów.

10.3. OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

W zapisach projektu planu miejscowego, zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) wskazuje się teren oznaczony symbolem 1MNW na którym obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym w zapisach projektu planu ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem 1MNW obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

10.4. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

W zakresie ochrony przyrody, w zapisach projektu planu wprowadzono następujące zapisy:

- 1) cały obszar objęty planem położony jest w granicy Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie o symbolu PLH240003, zatwierdzonego decyzją Komisji Europejskiej 2008/25/WE z dnia 13 listopada 2007 r.;
- 2) dla obszaru, o którym mowa w pkt 1 obowiązują działania zawarte w planie zadań ochronnych – zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003, zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2015 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 oraz zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 20 lipca 2023 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003.

W ocenianym projekcie planu, określono zasady kształtowania krajobrazu, w tym:

- 1) zakaz stosowania sidingu elewacyjnego do wykończenia elewacji budynków;
- 2) zakaz stosowania na elewacji budynku kolorów jaskrawych lub fosforyzujących;
- 3) nakaz stosowania ujednoliconej kolorystyki elewacji i ujednoliconej kolorystyki dachów w granicach działki budowlanej.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

W odniesieniu do terenu objętego opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne.

Jako zasadniczą kwestię potencjalnie problemową wskazano tu możliwość rozwoju zainwestowania w obszarach dawnej działalności górnictwa rudnego, gdzie istnieje potencjalne zagrożenie wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, tj. na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie zidentyfikowanych wyrobisk mających połączenia z powierzchnią. Z uwagi na opisane uwarunkowania, zamierzenie polegające na zmianie przeznaczenia terenu objętego w obowiązującym MPZP jako teren zieleni urządzonej 6ZP w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, poprzedzone zostały rozpoznaniem warunków podłoża gruntowego w ramach prac studialnych, robót terenowych oraz badań laboratoryjnych. Wnioski z przeprowadzonych analiz zamieszczono w wykonanych opracowaniach specjalistycznych, w tym w dokumentacji geologiczno – inżynierskiej, zatwierdzonej decyzją Prezydenta Miasta Bytomia. Wykazano tu brak przeciwwskazań geologiczno – inżynierskich dla zmiany przeznaczenia terenu z funkcji 6ZP w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, jak również określono przydatność rozpoznanej części terenu do zabudowy. Niemniej, jak wskazano w decyzji zatwierdzającej ww. dokumentację, przeprowadzone badania miały charakter punktowy, a przedstawienie przestrzenne wyników badań jest wynikiem interpretacji rezultatów w poszczególnych punktach i może się nieco różnić od warunków rzeczywistych. W związku z tym nie można wykluczyć konieczności uszczegółowienia rezultatów przedstawionych badań. Jak wskazano w decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczno – inżynierską, w szczególności badania należy uzupełnić w przypadkach: wskazania docelowej lokalizacji budynku, konieczności ustalenia dodatkowych parametrów dla potrzeb wzmocnienia podłoża gruntowego (jeżeli będą projektowane), zmiany modelu obliczeniowego podłoża i konieczności uzupełnienia wartości parametrów geotechnicznych o parametry, nieustalone w dokumentacji, dostosowaniu opisu podłoża do norm projektowania innych, niż przyjęte w opracowaniu dokumentacji oraz konieczności zwiększenia dokładności w wyznaczaniu parametrów.

W świetle powyższego należy uznać, że przyjęte w ocenianym projekcie planu rozwiązania planistyczne, wynikają z ustaleń przedłożonych dokumentacji specjalistycznych oraz decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczno – inżynierską, w których wykazano brak przeciwwskazań dla zmiany przeznaczenia analizowanego terenu. Jednocześnie, z uwagi na punktowy charakter przeprowadzonych badań oraz silnie skrupowane uwarunkowania geologiczno – górnicze analizowanego terenu, na etapie projektowania i realizacji inwestycji budowlanych, zasadne jest uszczegółowienie rozpoznania warunków podłoża gruntowego, zgodnie z zaleceniami zawartymi w decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczno – inżynierską.

Kwestią potencjalnie problemową z punktu widzenia oddziaływania na faunę, z uwagi na położenie analizowanego terenu w granicach obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie, może być rozwój zainwestowania w kontekście zidentyfikowanych na analizowanym obszarze dawnych szybików porudnych, stanowiących potencjalne miejsca wlotu nietoperzy do podziemnych miejsc hibernacji. Jak wykazano w sporządzonej na potrzeby zmiany przeznaczenia terenu dokumentacji geologiczno – inżynierskiej, zidentyfikowane wyrobiska mające połączenie z powierzchnią, zostały już zlikwidowane. Jednocześnie zaznacza się, że wykonane na potrzeby rozpoznania warunków podłoża badania i analizy, miały charakter punktowy, a przedstawienie przestrzenne wyników badań jest wypadkową interpretacji rezultatów w poszczególnych punktach i może się nieco różnić od warunków rzeczywistych. Nie można zatem jednoznacznie wykluczyć obecności wlotów do podziemnych miejsc hibernacji na analizowanym terenie. Z uwagi na powyższe, za korzystne uznaje się przeprowadzenie ponownej szczegółowej weryfikacji warunków gruntowych w zakresie drożności potencjalnych wlotów nietoperzy do podziemi, na etapie projektu budowlanego inwestycji. W przypadku stwierdzenia istnienia drożnych wlotów bądź dostępnych przestrzeni podziemnych, wskazane może być przeprowadzenie oględzin przyrodniczych ukierunkowanych na wykluczenie wykorzystania ich przez nietoperze. W myśl zasady przeczności, planowane przyszłe prace budowlane, korzystnie byłoby poprzedzić ekspertyzą chiropterologiczną oraz oceną oddziaływania na nietoperze.

Jako kwestię potencjalnie problemową z punktu widzenia oddziaływania na gatunki chronione, wskazuje się także możliwą realizację zainwestowania, w obszarze, gdzie mogą okresowo przebywać płazy, tj. w szczególności w południowej części terenu, gdzie zidentyfikowano rów wodny, prowadzący z pobliskiego oczka wodnego, stanowiącego potencjalne miejsce rozrody tych zwierząt. Rejon ww. rowu może stanowić potencjalny obszar lokalnych migracji płazów. W myśl zasady przeczności, na etapie przygotowania inwestycji, wskazane byłoby przeprowadzenie weryfikacji terenu pod kątem ewentualnego występowania płazów, w szczególności w rejonie rowu oraz pobliskiego zbiornika wodnego. W przypadku potwierdzenia ich obecności, prace inwestycyjne powinny być prowadzone z uwzględnieniem wymogów ochrony gatunkowej, w tym poprzez dostosowanie terminów robót oraz zastosowanie rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływania na te zwierzęta.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie obejmuje *Prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bytom - etap VI - dla terenu położonego przy ul. Tadeusza Boya – Żeleńskiego*. Celem przedmiotowej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko i ludzi, związanych z realizacją projektowanych zamierzeń planistycznych, przyjętych w projekcie planu miejscowego. Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Teren objęty projektem planu miejscowego zlokalizowany jest w północno – zachodniej części Bytomia, w rejonie Stolarzowic i zajmuje powierzchnię około 1,9 ha. Otoczenie terenu ma charakter podmiejski. Dominuje tu niska zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, której towarzyszy zieleń oraz lokalnie użytki rolnicze. Południową granicę opracowania wyznacza lokalna droga, tj. ul. Tadeusza Boya – Żeleńskiego (poza obszarem projektu planu). Analizowany teren jest w większości niezainwestowany i ma charakter nieużytku porośniętego niską roślinnością, lokalnie również drzewami i krzewami. W południowo – wschodniej części terenu zlokalizowany dom jednorodzinny wraz z zielenią i niewielkim oczkiem wodnym na posesji. Przez południowo – zachodni fragment przedmiotowego terenu przebiega rów odwadniający. Przedmiotowy teren znajduje się w obszarze historycznej działalności górnictwa rudnego, w jego zachodniej części, dotychczas niezagospodarowanej, stwierdzono występowanie kopców ziemnych, stanowiących pozostałość po dawnych szybkach rudnych. Teren posiada dostęp do podstawowej infrastruktury technicznej. W jego sąsiedztwie przebiegają sieci: wodociągowa, kanalizacyjna, elektroenergetyczna, gazowa oraz telekomunikacyjna. Obsługę komunikacyjną zapewnia ul. Tadeusza Boya – Żeleńskiego. Cały obszar objęty opracowaniem postaje w zasięgu ostoi siedliskowej Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie (PLH240003), stanowiącej część sieci obszarów Natura 2000.

Analizowany teren objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, tj. *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Suchogórskiej i Tęczowej w Bytomiu – etap II – część południowa*. W planie tym, dla analizowanego terenu przyjęto następujące przeznaczenia terenów:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 10MN, 11MN – w części wschodniej oraz północno – zachodniej,
- teren publicznego ciągu pieszo – jezdni 1KDX – w części centralnej,
- teren zieleni urządzonej 6ZP – w części południowo – zachodniej.

Oceniany projekt planu miejscowego zakłada zmianę przeznaczenia dla części przedmiotowego obszaru, polegającą na włączeniu terenów dotychczas oznaczonych jako 1KDX, 6ZP do terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, **obejmując analizowany teren w całości przeznaczeniem terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej 1MNW**, co w efekcie umożliwi rozwój funkcji mieszkaniowej w zasięgu całego analizowanego terenu. Zakres zamierzeń planistycznych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bytom*.

Oceniany projekt planu sporządzono w wyniku złożonych wniosków indywidualnych, które dotyczyły włączenia terenu dotychczas wskazanego jako teren zieleni urządzonej 6ZP do terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Wnioskodawca rozpatruje możliwość realizacji budynku mieszkalnego jednorodzinnego na przedmiotowym obszarze, co stanowi przesłankę do wystąpienia o zmianę ustaleń obowiązującego planu. Oddziaływania na środowisko, związane z realizacją ustaleń projektu planu będą zasadniczo następstwem przewidywanego rozwoju zabudowy o funkcji mieszkaniowej, w ramach ww. zmiany przeznaczenia. W tym zakresie projekt planu wprowadza nową możliwość zagospodarowania terenu poprzez dopuszczenie lokalizacji zabudowy w obszarze dotychczas wyłączonym zasadniczo z zainwestowania.

Ponieważ analizowany teren objęty zmianą przeznaczenia znajduje się na obszarze dawnej płytkiej działalności górniczej, gdzie potencjalnie mogą występować zagrożenia geologiczne, przed wnioskiem o zmianę przeznaczenia terenu, wykonano badania warunków gruntowych oraz sporządzono specjalistyczne opracowania, w tym dokumentację geologiczno – inżynierską, zatwierdzoną decyzją Prezydenta Miasta Bytomia. W decyzji tej określono przydatność badanego terenu do zabudowy oraz brak przeciwwskazań geologiczno – inżynierskich dla zmiany przeznaczenia terenu z funkcji zieleni urządzonej w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Jednocześnie zaznaczono, że wykonane badania miały charakter punktowy, dlatego na etapie realizacji inwestycji może być konieczne ich uszczegółowienie.

W przypadku rozwoju zainwestowania, należy spodziewać się wystąpienia oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Oddziaływanie krótkotrwałe na etapie budowy będzie dotyczyło przede wszystkim realizacji nowych budynków mieszkalnych oraz infrastruktury towarzyszącej, koniecznej do funkcjonowania zabudowy. Na etapie budowy poszczególnych zamierzeń, będzie między innymi dochodziło do emisji hałasu oraz uwalniania zanieczyszczeń do powietrza (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji. Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi. Wprowadzanie poza przyrodniczych form zagospodarowania będzie lokalnie związane z zajęciem powierzchni zielonych i częściowym usunięciem porastającej jej roślinności. Wraz zajęciem terenów zielonych trwale przekształcone zostaną siedliska zwierząt (ograniczona zostanie ich powierzchnia). Na etapie funkcjonowania zabudowy, z uwagi na zasadniczo nieuciążliwy charakter przeznaczenia, nie należy spodziewać się wystąpienia znaczących oddziaływań negatywnych. Oddziaływania na etapie eksploatacji, będą związane z funkcjonowaniem zabudowy mieszkaniowej, a także będą dotyczyły ruchu samochodów, dojeżdżających w rejon nowej zabudowy. Do oddziaływań długotrwałych, można zaliczyć wzrost powstawania ścieków i odpadów oraz emisję zanieczyszczeń do powietrza, związaną głównie z ogrzewaniem domów bądź hałas, na skutek wzrostu natężenia ruchu samochodowego. Z uwagi na charakter możliwej do realizacji zabudowy, nie przewiduje się tu znaczących zmian w krajobrazie.

Na mocy ocenianego projektu planu, wprowadzono stosowne zapisy ograniczające potencjalnie niekorzystne oddziaływanie na środowisko i ludzi, w tym m.in. z zakresu ochrony przez hałasem, ochrony przed promieniowaniem niejonizującym, ochrony powietrza, ochrony wód, przyrody i krajobrazu.

Założenia analizowanego projektu planu, nie będą znacząco negatywnie wpływały na obszary chronione, ustanowione na mocy *ustawy o ochronie przyrody*, w tym na obszar Natura 2000, w zasięgu którego położony jest analizowany teren.

Z uwagi na oddalenie od granic państwa oraz ze względu na lokalny możliwych oddziaływań, związanych z realizacją oraz funkcjonowaniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, nie przewiduje się zaistnienia oddziaływania, wykraczającego poza granice kraju.

W odniesieniu do terenu objętego projektem planu, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, które zaleca się uwzględnić na etapie realizacji inwestycji. Dotyczą one możliwości realizacji nowej zabudowy związanej z funkcją mieszkaniową na terenach dawnej płytkiej eksploatacji rudnej, z uwagi na bezpieczeństwo ludzi i mienia oraz możliwości rozwoju zabudowy w kontekście potencjalnego wpływu na gatunki zwierząt podlegających ochronie prawnej.

Podsumowując, oceniane zamierzenia planistyczne, dotyczą przede wszystkim zmiany przeznaczenia terenu w kierunku przeznaczenia umożliwiającego w przyszłości rozwój zabudowy. Możliwy rozwój zainwestowania jest ograniczony i dotyczy zabudowy o niskiej uciążliwości dla środowiska, tj. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Przewidywane przekształcenia przestrzenne dotyczyć będą powierzchni zielonych, głównie zieleni spontanicznej, położonych w sąsiedztwie terenów już zagospodarowanych. Istotnym założeniem ocenianego projektu planu jest wprowadzenie szeregu zapisów dotyczących możliwości rozwoju przyszłego zainwestowania, w tym zapisów, które będą ograniczały potencjalne niekorzystne oddziaływanie na środowisko i ludzi. Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu mogła prowadzić do degradacji środowiska, wpłynąć negatywnie na obszary chronione, zmienić znacząco uwarunkowania krajobrazowe ani powodować nadmiernych uciążliwości dla mieszkańców i użytkowników terenów sąsiednich. Wskazuje się tu jednakże na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, które należałoby uwzględnić na etapie inwestycyjnym, w celu zapewnienia bezpieczeństwa przyszłych użytkowników terenu oraz w celu ograniczenia możliwego niekorzystnego oddziaływania na gatunki chronione, mogące potencjalnie występować w analizowanym obszarze.